

UNIVERZITA KARLOVA
Fakulta tělesné výchovy a sportu

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

2021

Ondřej Benačan

UNIVERZITA KARLOVA
Fakulta tělesné výchovy a sportu

Příprava florbalových rozhodčích na utkání

Bakalářská práce

Vedoucí diplomové práce:

Mgr. Zuzana Dragounová, Ph.D.

Vypracoval:

Ondřej Benačan

Vlašim, duben 2021

Prohlašuji, že jsem závěrečnou bakalářskou práci zpracoval samostatně a že jsem uvedl všechny použité informační zdroje a literaturu. Tato práce, ani její podstatná část, nebyla předložena k získání jiného nebo stejného akademického titulu.

V Praze, dne

.....

podpis řešitele

Evidenční list

Souhlasím se zapůjčením své diplomové práce ke studijním účelům. Uživatel svým podpisem stvrzuje, že tuto bakalářskou práci použil ke studiu a prohlašuje, že ji uvede mezi použitými prameny.

Jméno a příjmení:

Fakulta / katedra:

Datum vypůjčení:

Podpis:

Poděkování

Touto cestou bych rád poděkoval především paní Mgr. Zuzaně Dragounové, Ph.D. za ochotu, podporu a věcné připomínky při tvorbě bakalářské práce.

Dále bych rád poděkoval sekretáři Českého florbalu Pavlu Doubkovi za pomoc při získávání informací pro teoretickou část této práce.

Také nesmím opomenout poděkovat kolegům rozhodčím, kteří se podíleli na vyplnění dotazníku.

Abstrakt

Název: Příprava florbalových rozhodčích na utkání

Cíle: Hlavním cílem této bakalářské práce je vytvoření odborného návodu a doporučení pro rozhodčí, který se zabývá přípravou florbalových rozhodčích na utkání. Dalším cílem je kontrola úrovně přípravy rozhodčích v praxi na základě vyhodnocení dotazníku.

Metody: Tato práce se skládá z rešerše odborných knih, literatury určené pro rozhodčí florbalu a článků ověřených internetových zdrojů.

Velká část informací je čerpána z vlastních zkušeností, a především z dotazníkového šetření, kterého se účastnili rozhodčí působící na nejvyšší úrovni.

Soubor rozhodčích pro vyplnění dotazníku byl značně omezen, jelikož požadavkem bylo jejich umístění na celostátní nebo mezinárodní listině. Dotazník vyplnilo celkem 45 rozhodčích.

Výsledky: V dotazníkovém šetření bylo zjištěno, že většina rozhodčích se připravuje na každý zápas. Převážná část – 69% volí spojení fyzické i psychologické přípravy. 22% se zaměřuje jen na psychologickou přípravu. Jen u minima – 4% převažuje pouze příprava fyzická. Bylo zjištěno, že 90% dotazovaných rozhodčích v rámci přípravy na zápas sleduje i statistiky družstev. Z dotazníkového šetření také vyplývá, že 80% rozhodčích tuto činnost dělá převážně z důvodu sebenaplnění, lásky ke sportu a vidiny růstu kariéry. Finanční odměna je pro ně méně podstatná.

Klíčová slova: rozhodčí, příprava, utkání, sport, psychologie, kondice

Abstract

Title: Preparation of floorball referees for the floorball match.

Objectives: The main objective of this bachelor's thesis is to interduce document that points to the preparation of floorball referees for the match. Another goal is to check the level of preparation of referees in practice based on the evaluation of the questionnaire.

Methods: This work consists of a search of professional books, literature for floorball referees and articles from verified Internet sources.
Much of the information is drawn from our own experience and from the questionnaire, attended by the referees at the highest level.
The number of referees to complete the questionnaire was considerably limited, as the requirement was to place them on a national or international list. A total of 45 referees filled in the questionnaire.

Results: The questionnaire survey found that most referees are preparing for each match. The vast majority - 69% choose a combination of physical and mental training. 22% focus only on mental training. Only minimum - 4% choose only physical preparation prevails. It was found that 90% of the interviewed referees also monitor team statistics in preparation for the match. The questionnaire survey also shows that 80% of refferess do this activity mainly due to self-fulfillment, love of sports and the prospect of career growth. Financial reward is less important for them.

Keywords: referee, preparation, match, sport, psychology, condition

Obsah

1 Úvod	10
2 Teoretická východiska.....	11
2.1 Základní charakteristika florbalu.....	11
2.2 Historie florbalu ve světě.....	11
2.3 Historie florbalu v ČR	13
2.4 Struktura soutěží florbalu v ČR.....	14
2.4.1 Struktura celostátních soutěží.....	15
2.4.2 Struktura regionálních soutěží – Praha a Středočeský kraj	16
2.5 Základní pravidla florbalu	19
2.5.1 Základní pravidla.....	19
2.5.2 Playbook rozhodčích	24
2.5.3 Vybavení, oblečení a chování rozhodčích na utkání	24
2.5.4 Signály florbalových rozhodčích.....	25
2.6 Aspekty činnosti rozhodčího	29
2.6.1 Funkce rozhodčího	29
2.6.2 Základy pohybového systému rozhodčích	29
2.6.3 Povinnosti rozhodčího	31
2.6.3.1 Celosezónní povinnosti.....	31
2.6.3.2 Předzápasové povinnosti.....	32
2.6.3.3 Pozápasové povinnosti.....	32
2.7 Vzdělávací systém rozhodčích	33
2.8 Statistiky rozhodčích – jejich počty a rozdělení.....	34
3 Výzkumná část	35
3.1 Cíle práce.....	35
3.2 Úkoly práce.....	35
3.3 Hypotézy práce	36
3.4 Metodika práce	36
3.4.1 Sledovaný soubor	36
3.4.2 Použité metody	36
3.4.3 Sběr dat.....	37
3.4.4 Analýza dat.....	37
4 Výsledková část.....	38
4.1 Získaná data o respondentech.....	38
4.2 Začátky kariéry a motivace.....	39

4.2.1	Začátky kariéry rozhodčího	39
4.2.2	Motivace k práci rozhodčího	40
4.3	Příprava na utkání	41
4.3.1	Příprava před začátkem utkání	41
4.3.2	Příprava na průběh utkání a jeho vedení	43
4.3.3	Hodnocení utkání a práce na zlepšení	44
4.4	Zážitky z práce rozhodčího florbalu	44
5	Diskuse	46
5.1	Vyhodnocení stanovených hypotéz	46
5.2	Vyhodnocení a doporučení kvalitní přípravy rozhodčího na utkání	46
5.2.1	Fyzická příprava	46
5.2.2	Psychologická a odborná příprava	47
5.3	Zjednodušený navrhovaný postup přípravy na zápas	47
5.3.1	Fyzická příprava	48
5.3.2	Psychologická a odborná příprava	48
6	Závěry	50
7	Zdroje	51
7.1	Knižní zdroje	51
7.2	Elektronické zdroje	51
	Seznam příloh a grafických prací	53
	Seznam obrázků	53
	Seznam příloh	54
	Přílohy	55
	Příloha 1: Žádost o vyjádření etické komise UK FTVS	55
	Příloha 2: Úvod k dotazníku	57
	Příloha 3: Dotazník	58

1 Úvod

Jako každý sport i florbal má svá pravidla. Na jejich dodržování dohlíží vždy pověřená a s pravidly seznámená osoba. Na oficiální soutěže dohlíží vždy certifikovaný rozhodčí. Každý takový rozhodčí zastává ve sportu velmi důležitou funkci a každé jeho rozhodnutí ovlivňuje utkání. Především z tohoto důvodu se k této činnosti musí přistupovat profesionálně a věnovat čas důkladné přípravě. To platí u rozhodčích na každé úrovni. Součástí činnosti každého florbalového rozhodčího je i řada povinností. Kromě řízení samotného utkání musí dbát na dodržování pravidel, trestání přestupků, komunikaci s hráči, krocení emocí a také plynulost a atraktivitu hry. Do povinností také patří předzápasová kontrola hrací plochy, soupisek obou týmů a komunikace s pořadatelem. Dále existují různá doporučení pro rozhodčí, která usnadňují jejich činnost. Například doporučený pohybový systém (pohyb rozhodčích na hřišti), signalizace přestupků atd.

Florbalu se věnuji již více než 15 let jako hráč. V pozici rozhodčího jsem aktuálně 10 sezónu a na listině celostátních rozhodčích působím druhým rokem. Z důvodu mého velkého zájmu o rozvoj florbalu se snažím pomáhat i mladším, začínajícím kolegům jako delegát. Poslední dva roky zároveň působím jako člen Komise rozhodčích a delegátů pro Prahu a Středočeský kraj.

Všechny moje poznatky a zkušenosti ukazují na fakt, že se florbal poslední dobou v ČR velmi rychle rozrůstá. Zvyšuje se počet aktivních hráčů a družstev, a také vzrůstá kvalita a rychlost tohoto sportu. S tím jsou spojené vyšší nároky nejen na hráče, trenéry a pořadatele, ale také na rozhodčí. I z tohoto důvodu je práce na zlepšení kvality rozhodčích velmi důležitá, a proto budu v této práci vycházet ze zkušeností dlouholetých a kvalitních rozhodčích. Cílem je sestavit určitý náhled a návod na kvalitní přípravu rozhodčího na zápas.

2 Teoretická východiska

2.1 Základní charakteristika florbalu

Jedná se o kolektivní, invazivní hru míčového a brankového typu. Hraje se formou utkání mezi dvěma družstvy a cílem je dosáhnout více branek, než dosáhne soupeř ve stanovené hrací době a při dodržování pravidel. Na jejich dodržování dohlíží dva rozhodčí s rovnocennou autoritou. (Český florbal, 2018)

Hřiště o rozměrech 40x20 m je ohraničeno nízkými mantinely (50 cm) a obvykle proti sobě soupeří dvě družstva. Každé z nich má na hřišti vždy maximálně pět hráčů s florbalovými hokejkami (tzv. florbalkami) v poli a brankáře. Ten chytá bez hokejky, ale jako jediný hráč smí hrát rukama, ovšem jen ve vymezeném prostoru malého a velkého brankoviště. (Kysel, 2010)

Díky své dynamičnosti, atraktivnosti a oblíbenosti mladými generacemi chlapců i děvčat, je florbal předurčen k tomu, aby se stal jedním z nejpopulárnějších sportů u nás. Další výhodou je minimální finanční náročnost na vybavení, jednoduchá pravidla a poměrně snadno se jeho základy učí. I proto má mnoho příznivců nejen mezi sportovci trávícími několikrát týdně, ale i mezi rekreačními hráči trávícími volný čas aktivně s přáteli. Mezi diváky je atraktivita zaručena proměnlivým herním dějem, vysokým tempem hry, řadou soubojů, většinou velkým množstvím vstřelených branek a častým zvrátům ve skóre. (Kysel, 2010)

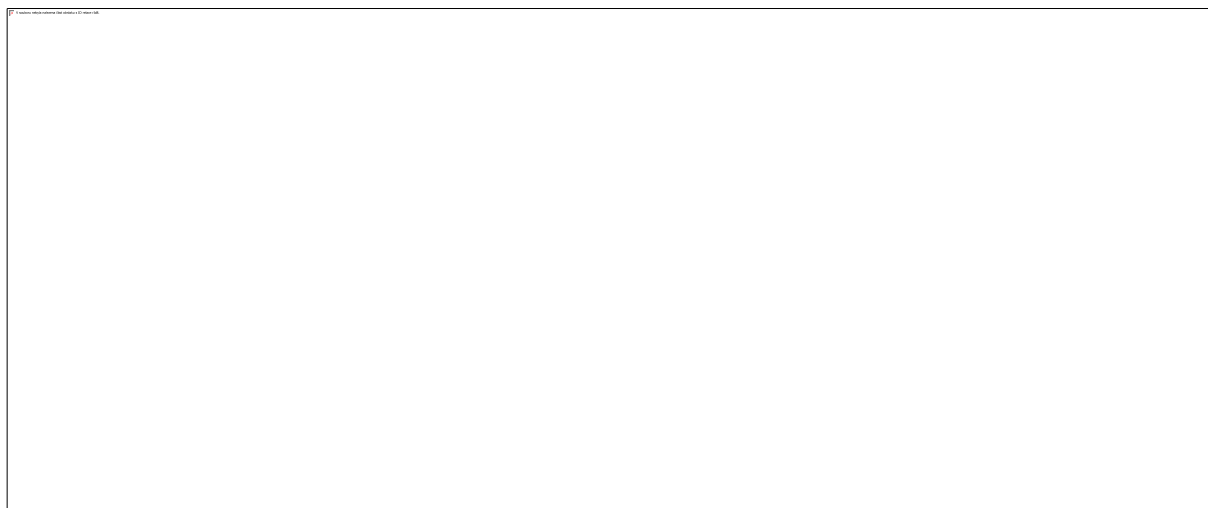
2.2 Historie florbalu ve světě

Za kolébku florbalu je všeobecně označována Skandinávie. Málokdo ovšem ví, že původně florbal vznikl v USA. Konkrétně ve státě Minneapolis, v továrně na plasty. Zde jako první vyrobili tamní dělníci plastické hokejky, jimiž ovládali míčky již v roce 1958. Tehdy nově zrozená hra dostala název floorhockey a za mořem se dočkala v šedesátých letech i prvních turnajů. (Kysel, 2010)

„Masového rozkvětu“ se nový sport dočkal až poté, co byly přivezeny plastové hole Cosom na evropský kontinent. Konkrétně v roce 1968 do Skandinávie. Ve Švédsku se stal floorhockey velmi rychle populární na školách a v mládežnických klubech. To vedlo k tomu, že původní severoamerický floorhockey byl postupně zastíněn. Nikdo dnes tak nemůže vyvrátit fakt, že florbal byl v dnešní podobě založen ve Švédsku. Zde byl také zaveden nový název innebandy. (Český florbal, 2021)

V polovině 70. let se prosadila myšlenka sjednocení do jednoho sportu bezkontaktní povahy. Začaly se vyrábět první speciální nepružné hokejky. Míček byl přejatý z USA, kde sloužil k zimnímu tréninku nadhazovačů baseballu v hale. Florbal rychle oslovil zájemce o sport hokejového typu nejen z řad nebruslařů a jeho popularita se rychle rozšířila i do sousedního Finska. Zde pod názvem salibandy. (Kysel, 2010)

První florbalový svaz byl založen ve Švédsku v roce 1981. Pozoruhodné je, že druhá nejstarší asociace byla založena o dva roky později až v dálném Japonsku. Ze Skandinávie se florbal šířil na jih do ostatních evropských zemí. Velkou popularitu si vybudoval také ve Švýcarsku, kde je označován pod názvem unihockey. Severské země navázaly se Švýcary kontakt a v roce 1986 založili Mezinárodní florbalovou federaci (IFF – International Floorball Federation) ve švédské Huskvarně. Záhy po založení se podařilo sjednotit florbalová pravidla. (Český florbal, 2021)

Obr. č.1 – Původní a nové logo IFF

(Zdroj: Brand New, 2017)

V roce 1994 se konalo první Mistrovství Evropy mužů ve Fisku, o rok později i první ME v ženské kategorii. Rok 1996 byl ve znamení prvního oficiálního mistrovství světa (MS), jehož severské finále ve stockholmské Globen aréně sledovalo přes 15 000 diváků. Od té doby se světové mistrovství koná každoročně, v lichých letech ženské a v sudých mužské. (Kysel, 2010)

Po Švédsku a Finsku je florbalově třetí nejvyspělejší zemí Švýcarsko následované Českou republikou. Ovšem rozvoj florbalu v ostatních zemích je také dynamický a dochází k postupnému stírání rozdílů mezi státy. Do budoucna lze očekávat větší vyrovnání florbalové špičky a zapojení stále více florbalových zemí. (Český florbal, 2021)

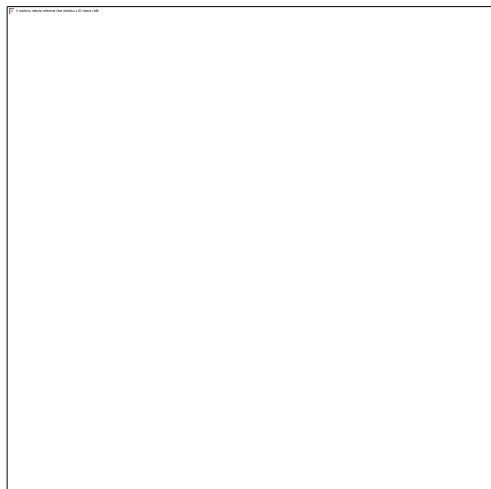
2.3 Historie florbalu v ČR

Jako první se s florbalem v České republice seznámili studenti VŠE díky výměnnému pobytu studentů z Finska. Ti zde zanechali v roce 1984 darem 12 florbalových holí s míčky a studenti VŠE s nimi následně hráli téměř rok. Florbalové hole se však začaly lámat a i přes snahu o jejich opravu již nebylo možné s nimi dále hrát. Z důvodu absence vybavení skupina studentů okolo Michala Bauera a Petra Chaloupky florbalu dočasně zanechala. (Český florbal, 2021)

Český florbal se vrací, až o šest let později, když dovezl florbalové hole ze Švédska Bernq Holmquist, ředitel švédské pobočky jedné pražské cestovní kanceláře. Začalo se tedy opět hrát v pražských Střešovicích, zejména díky bratrům Vaculíkovým. Martin Vaculík v rámci svého firemního jednání v roce 1991 navštívil Švédsko. Zde měl možnost setkat se s výrobcem florbalových holí Unihoc. Ten mu nabídl několik desítek holí za účelem propagace v České republice. Podstatné bylo také dovezení opravdových mantinelů v roce 1992 z maďarské Budapešti. Díky tomuto sehnanému vybavení se začaly hrát první turnaje a později první ročníky soutěží. (Růžička, 2019)

Dalším významným bodem v historii českého florbalu je rok 1992, přesněji 14. ledna, kdy byla založena Česká florbalová unie. Jejím zakladatelem a zároveň prvním předsedou byl Martin Vaculík, který ve své funkci působil až do roku 1998. Po něm působil ve dvouletém období František Barák. Od roku 2000 úspěšně řídí český florbal Filip Šuman. (Kysel, 2010)

V roce 2017 došlo ke změně názvu České florbalové unie na Český florbal. (Ministerstvo spravedlnosti České republiky, 2021)

Obr. č. 2 – původní logo ČFbU)
(Zdroj: FBC Piráti Sokol Chrudim, 2012)

Obr. č. 3 – nové logo Českého florbalu
(Zdroj: FBC Orel UB, 2016)

Již během prvního roku své existence nashromáždila unie více než 700 hráčů rozdělených do 40 týmů. Dalšímu rozvoji napomohlo pořádání MS mužů v roce 1998 v Brně a v Praze. (Kysel, 2010)

V tomto roce bylo přes 4,5 tisíce registrovaných hráčů ve 156 družstvech. V roce 2008 již necelých 45 tisíc aktivních členů a téměř 1200 družstev. V dnešní době (data k 31.12.2018) je již přes 73 tisíc aktivních členů ve více než 2150 družstvech. (Český florbal, 2021)

2.4 Struktura soutěží florbalu v ČR

Základním rozdělením soutěží florbalu v ČR je na celostátní a regionální soutěže.

Regionální soutěže se dále dělí do 7 regionů. A to:

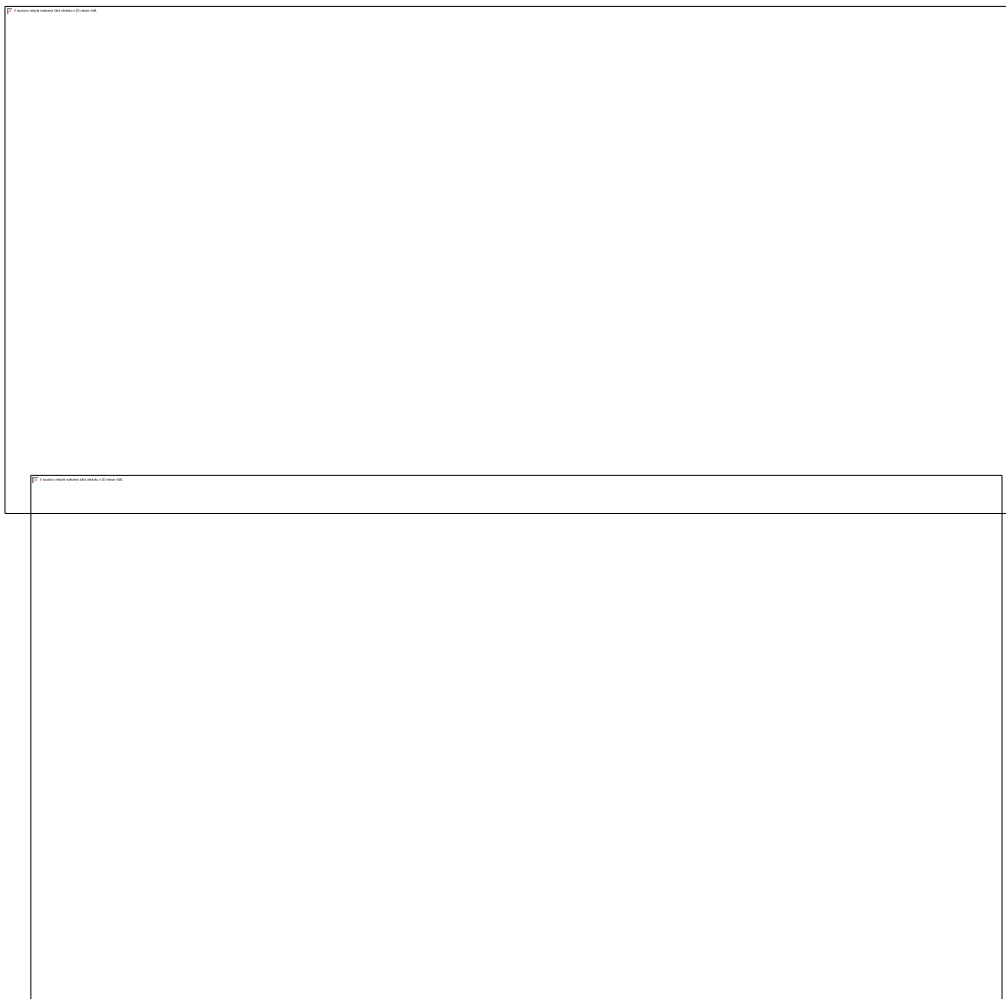
- Jihomoravský kraj a Zlínský kraj
- Královéhradecký kraj a Pardubický kraj
- Olomoucký kraj a Moravskoslezský kraj
- Jihočeský kraj a Kraj Vysočina
- Kraj Praha a Středočeský kraj

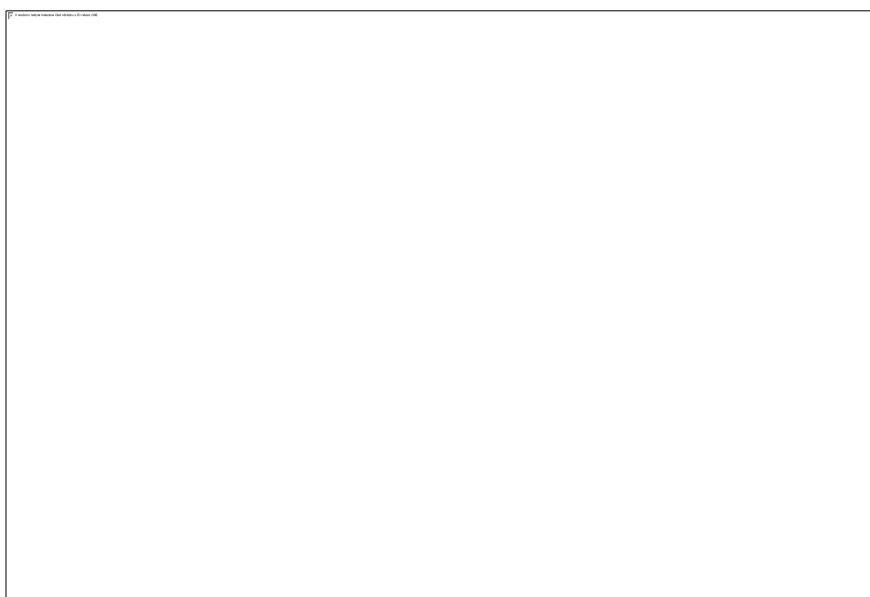
- Plzeňský kraj a Karlovarský kraj
- Ústecký kraj a Liberecký kraj

Nejvíce regionálních soutěží a zároveň nejvíce družstev je v kraji Praha a Středočeský kraj.

Na celostátní soutěže jsou nominováni rozhodčí převážně z listiny celostátních rozhodčích a zápasy se hrají převážně jednotlivě. To znamená, že jsou nominováni vždy dva rozhodčí. Na regionální soutěže jsou nominováni rozhodčí z regionálních listin. Zápasy se hrají převážně turnajovým způsobem v průběhu dne. To znamená že na turnaj jsou nominováni většinou 3-4 rozhodčí. Výjimku na regionálních soutěžích tvoří soutěže hrané systémem 3+1, kde utkání řídí pouze jeden rozhodčí. (Český florbal, 2021)

2.4.1 Struktura celostátních soutěží

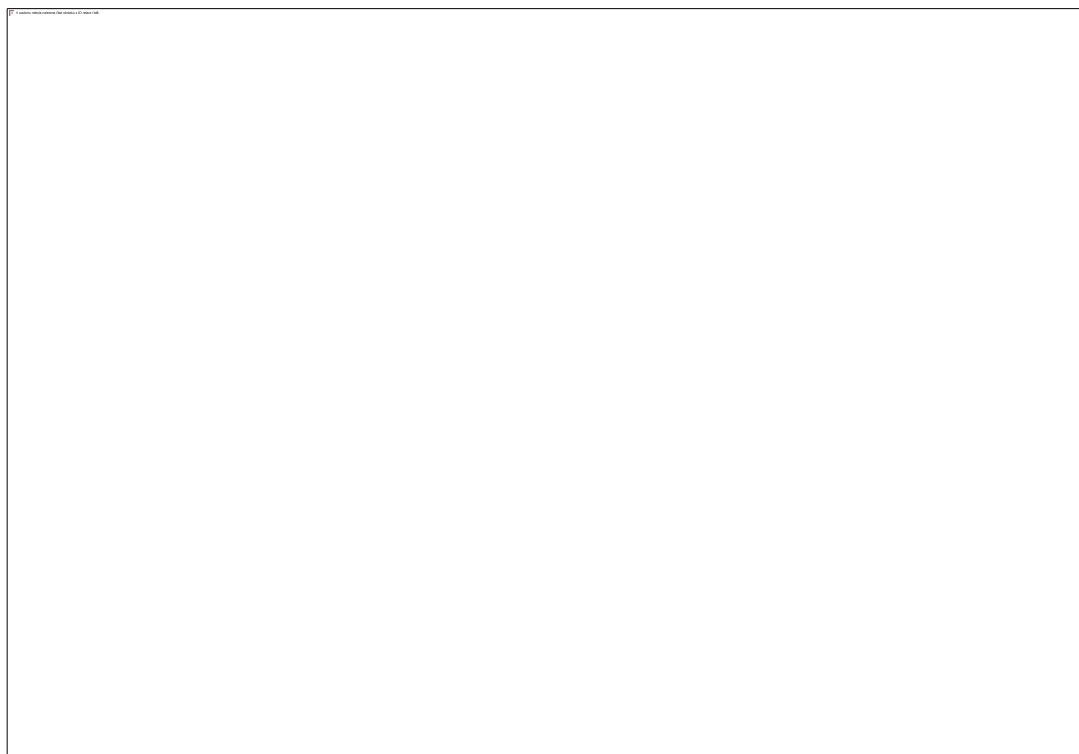

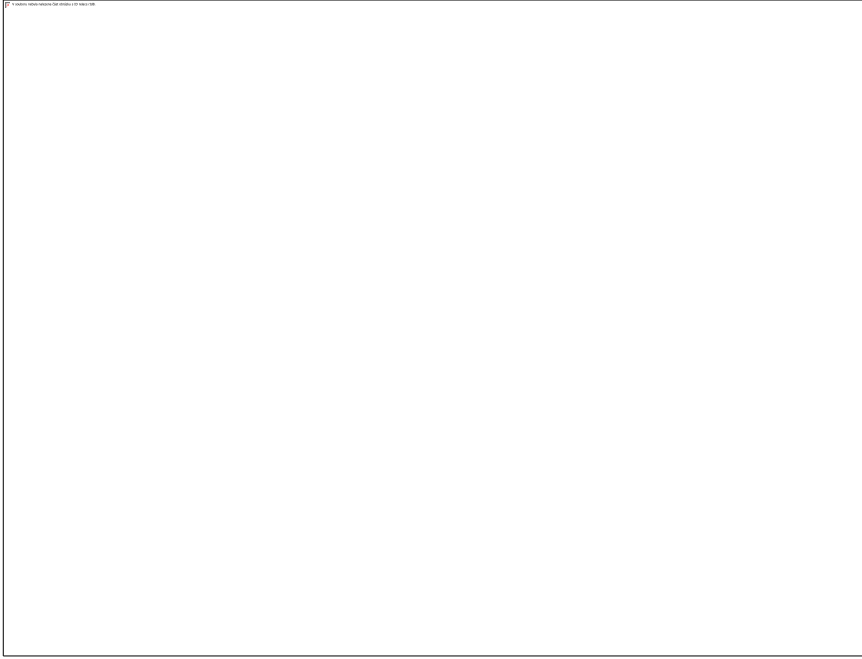

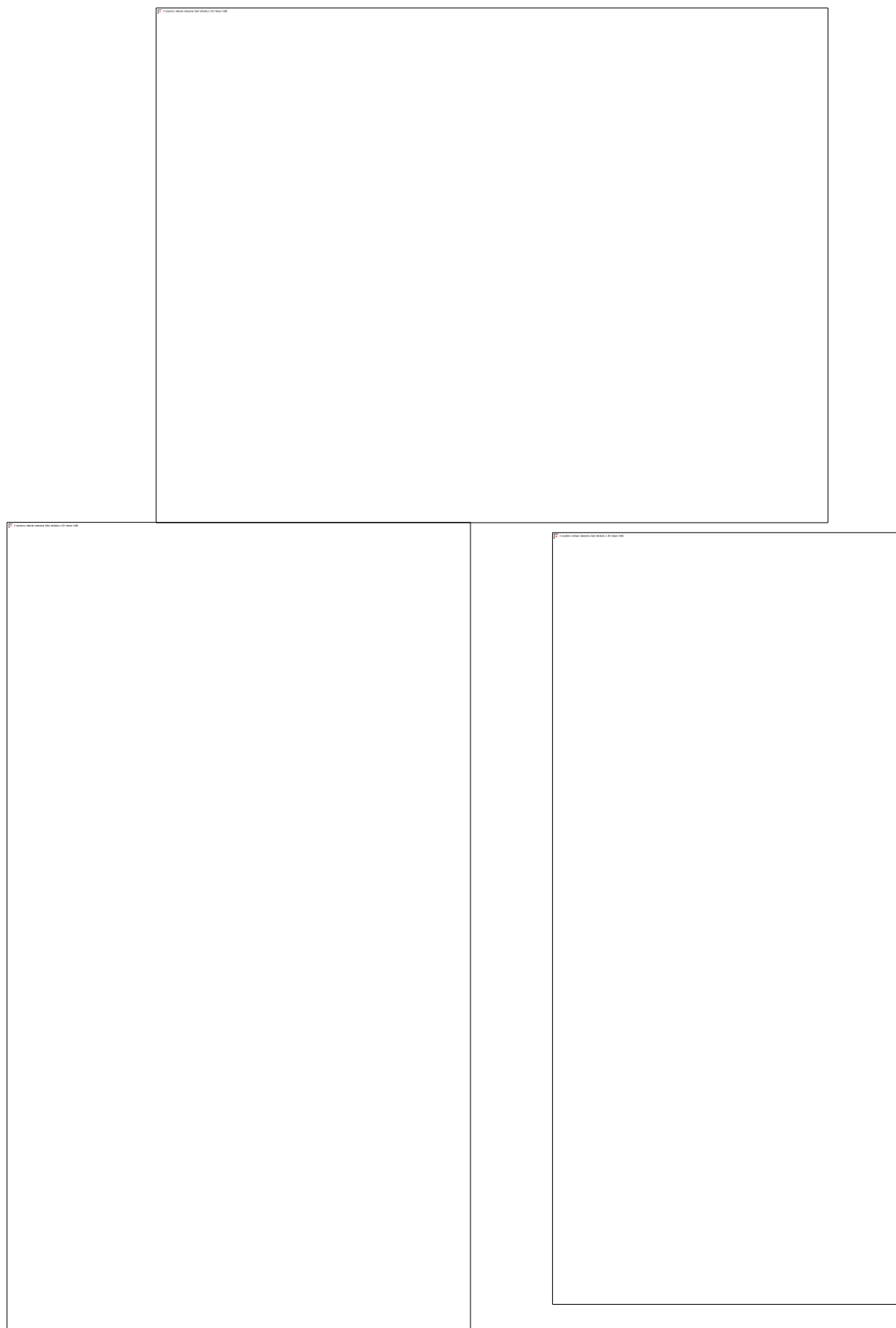
Obr. č. 4 – Struktura celostátních soutěží

(Zdroj: Český florbal, 2021)

2.4.2 Struktura regionálních soutěží – Praha a Středočeský kraj

Obr. č. 5 - Struktura regionálních soutěží Praha a Středočeský kraj

(Zdroj: Český florbal, 2021)

2.5 Základní pravidla florbalu

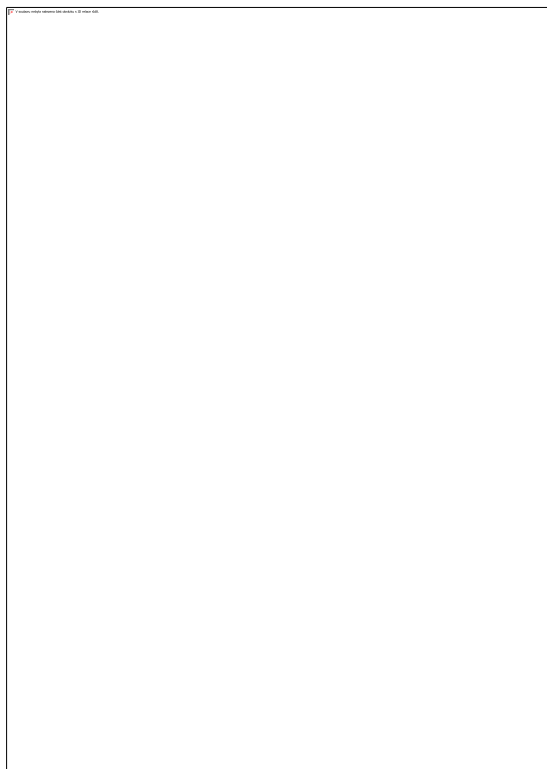
2.5.1 Základní pravidla

Pravidla zabezpečují atraktivitu hry a při současné ochraně zdraví hráčů garantují odehrání zápasů v duchu fair-play, na kterém si florbal velmi zakládá. Přesné znění oficiálních pravidel vydává International Florbal Federation ve čtyřletých cyklech, vždy s drobnými úpravami.

První oficiální pravidla vznikla roku 1986 a vymezovala florbal jako sport postrádající fyzický kontakt. Nyní již řadíme florbal mezi sporty kontaktní povahy, především souboje rameno na rameno jsou v dnešní době zcela běžnou součástí hry. (Kysel, 2010)

Utkání řídí vždy dva rozhodčí s rovnocennou autoritou. Aplikují pravidla, trestají přestupky a jejich viníky rovnocenným rozhodovacím právem. (Český florbal, 2014)

Hrací plocha má tvar obdélníku se zaoblenými rohy, v soutěžních podmínkách je dlouhá 40 a široká 20 metrů (s určitými tolerancemi, dle možností haly). Na obou polovinách hrací plochy jsou čarami centrálně vyznačeny obdélníky brankovišť. Velké brankoviště s rozměry 4x5 metrů a malé brankoviště o rozměrech 1x2,5 metru. Ve velkém brankovišti se může pohybovat brankář i hráči, malé je vyhrazeno pouze brankáři. (Český florbal, 2014)

(Obr. č. 6 – rozměry hřiště a brankovišť)

(Zdroj: Český florbal, 2014)

Ve velkém brankovišti smí brankář chytat míček do ruky. Brankář není vybaven hokejkou, pravidla dále zakazují jakékoliv vybavení určené k chytání střel (např. „lapačku“ atd.). Povinnou součástí výbavy je schválená obličejová maska označená certifikací IFF. (Český florbal, 2018)

Florbalový zápas se hraje na dvacetiminutové třetiny s čistým herním časem, přestávky jsou desetiminutové a týmy si při nich vyměňují strany. Čistým hracím časem se rozumí, že je čas zastaven, vždy když je hra přerušena signálem rozhodčích, znovu je spuštěn při uvedení míčku do hry. Každé družstvo má v utkání právo na jeden půlminutový time-out vyžádaný kapitánem nebo členem realizačního týmu. V zápase může každé družstvo využít až 20 hráčů, kteří jsou uvedeni v zápise o utkání. Během hry smí být na hřišti maximálně šest hráčů, z toho jeden brankář. Při zahájení utkání je minimální počet pět hráčů v poli a jeden brankář. Střídání hráčů probíhá hokejovým způsobem (kdykoliv během hry v libovolném počtu) tzv. „noha za nohu“. Teprve když střídající hráč překročí mantinel, přiskakuje do hry nový hráč. (Český florbal, 2018)

Gól je uznán tehdy, jestliže byl střelen správným způsobem (míček přešel brankovou čáru zepředu celým objemem) a útočící družstvo se před tím nijak neprovinilo. Branka je potvrzena vhadzováním ve středovém bodě, poté již nemůže být zpětně zrušena. Při posunutí brance se uznává gól tehdy, pokud míček přešel před přerušением hry brankovou čáru v místě, kde má branka stát, tedy spojnici značek pro tyčky do úrovně pomyslného břevna, samotná branková konstrukce není v tomto případě rozhodující. (Český florbal, 2018)

Rozehrání se provádí výhradně zasažením míčku úderem a po něm se musí míčku dotknout jiný hráč (nelze si míček rozehrát sám sobě). Jakmile se družstvo proviní malým přestupkem, nařizují proti němu rozhodčí volný úder. Jeho provedení je prakticky totožné s rozehráním. Nečeká se na žádný další hvizd ani na zformování obrany soupeře. Pokud je místo přestupku za brankovou čarou, provádí se volný úder z rohu. (Kysel, 2010)

Nejčastější přestupky trestané volným úderem:

- Pokud hráč zasáhne, blokuje, zvedne, přidrží nebo kopne do soupeřovy florbalky či do soupeře.
- Napřáhne-li nebo došvihne-li hráč čepelí florbalky nad úroveň pasu.
- Snaží-li se hráč chodidlem nebo florbalkou hrát míček nad úrovní kolen.
- Vloží-li hráč v poli svou florbalku nebo nohu mezi soupeřovy nohy.
- Pokud hráč v poli ve snaze získat míček strká nebo tlačí soupeře jinak než „rameno na rameno“. To platí i v případě, že mu brání v pohybu.
- Kopne-li hráč v poli míček úmyslně dvakrát za sebou.
- Vstoupí-li útočící hráč do malého brankoviště.
- Zahraje-li hráč míček tělem ve výskoku (obě chodidla opustí hrací plochu).
- Hraje-li hráč v poli míček z místa mimo hrací plochu nebo stojí jednou nohou za mantinelem.
- Pokud brankář při výhozu zcela opustí velké brankoviště, vyhodí-li nebo kopne-li míček za středovou čáru hřiště.
- Jeli-li rozehraní nebo volný úder špatně proveden nebo úmyslně zdržován.
- Pokud přijme brankář přihrávku od spoluhráče a jakýmkoliv způsobem ho zasáhne paží nebo rukou. (Český florbal, 2018)

Při provinění závažnějším přestupkem dochází k vyloučení na trestnou lavici a k oslabení družstva. Družstvu lze měřit zároveň dva tresty, hráči vždy jen jeden. Skóruje-li soupeř během dvouminutového trestu, který se právě měří, trest se ruší, hrálo-li družstvo v menším počtu hráčů, než soupeř. (Skružný a kol., 2005)

Nejčastější přestupky trestané dvouminutovým vyloučením:

- Pokud hráč zasáhne, blokuje, zvedne, drží nebo kopne do soupeře nebo do soupeřovy florbalky ve snaze získat takto značnou výhodu nebo bez možnosti dosažení míče.
- Pokud hráč v poli hraje míč nad úrovní pasu ve vzpřímeném postoji chodidlem nebo florbalkou.
- Pokud hráč přitlačí či strčí soupeře proti mantinelu nebo brance, narazí nebo podrazí protihráče. Kontakt se povoluje pouze „rameno na rameno“ v souboji o míček a jeho cílem nesmí být úmyslné naražení protihráče či „naběhnutí“ do soupeře.

- Opomine-li hráč v poli sebrat svoji zlomenou nebo spadlou florbalku ze hřiště a odnést ji do vlastního prostoru pro střídání. Pokud hráč zlomí florbalku, nesmí aktivně pokračovat ve hře.
- Brání-li hráč úmyslně ve hře soupeři, který neovládá míč.
- Brání-li aktivně hráč v poli brankáři při výhozu. Aktivně znamená následovat brankáře nebo snahu získat míček hokejkou blíže než 3 metry od chycení míčku brankařem.
- Poruší-li hráč pravidlo 3 metrů během provádění rozehraní nebo volného úderu. Při bezprostředně rozehrávaných situacích musí bránící hráč jevit snahu o zaujmutí správné pozice a nebránit aktivně v bližší pozici, než je dovoleno.
- Hraje-li nebo zasahuje-li hráč v poli míč vleže nebo vsedě. Za „hru na zemi“ se považuje, jestliže má hráč na zemi obě kolena nebo současně jedno koleno a jednu ruku. V případě pádu musí hráč nejdříve vstát, až poté se může aktivně zapojit do hry.
- Pokud hráč v poli odehraje míč rukou. Za nedovolenou hru se považuje i úmyslná hra paží, ramenem, loktem, zápěstím či dlaní.
- Dojde-li ke špatnému střídání nebo hraje-li družstvo s příliš mnoha hráči na hřišti.
- Protestuje-li hráč nebo člen realizačního týmu proti rozhodnutí rozhodčích, nebo jsou-li instrukce hráčům dávány rušivým nebo jinak nevhodným způsobem. (Český florbal, 2018)

Jak uvádí Pravidla florbalu (2018): Pokud je jakýmkoliv přestupkem zmařena nebo narušena vyložená branková situace nebo je zabráněno jejímu vzniku, je rozhodčími nařízeno trestné střelení. To může být také uděleno za postavení bránícího hráče v malém brankovišti při střele na branku nebo v situaci branku ohrožující. Hráč provádějící trestné střelení musí být během celého trestného střelení neustále v pohybu směrem k soupeřově bráně. Počet úderů do míče není omezen.

Je-li spáchán přestupek vedoucí k vyloučení a postižené družstvo stále ovládá míček, rozhodčí dovolí pokračovat ve hře a zvednutím pravé ruky avizují odložené vyloučení. V této situaci může vystřídat brankáře týmu, který je v držení míčku, hráč v poli. Výhoda končí ve chvíli, kdy se dostane míček pod kontrolu (nestačí pouhý zásah) hráčů týmu, jenž bude vyloučen. Pokud během odloženého vyloučení družstvo vstřelí branku, již se nevylučuje. Odloženo může být i trestné střelení, ale jen do konce brankové situace.

Při hrubém porušení pravidel se uděluje vyloučení na 5 minut. Během této přesilové hry se trest při vstřelení branky neruší ani nezkracuje.

Nejčastější přestupky trestané pětiminutovým vyloučením:

- Provádí-li hráč v poli „násilné“ nebo nebezpečné údery florbalkou.
- Hákuje-li hráč v poli florbalkou soupeřovo tělo.
- Hodí-li hráč florbalkou nebo jakoukoliv částí své výstroje na hřišti ve snaze zasáhnout míček.
- Vrhne-li se hráč na soupeře nebo ho jinak násilně napadne.
- Pokud hráč podrazí, shodí nebo narazí soupeře na mantinel či bránu.

Dále ve florbale může být udělen osobní desetiminutový trest pro hráče (nikoliv pro tým). Bývá nařízen za nespportovní chování a je vždy spojen i s dvouminutovým vyloučením.

Nejvyšším možným trestem je vyloučení do konce utkání při udělení červené karty (ČK). Hráč nebo člen realizačního týmu, kterému je trest udělen, musí okamžitě odejít do šaten a nesmí se dále žádným způsobem na utkání podílet. Při vyloučení do konce utkání následuje pro družstvo vždy pětiminutové vyloučení na trestnou lavici. Rozlišujeme tři druhy ČK podle následných trestů.

ČK 1: znamená vyloučení do konce utkání bez dalších následků. Nejčastěji se uděluje za absenci jména hráče v zápisu o utkání, při použití neschválené hokejky nebo masky, nadměrně zahnuté čepele, za hrubý nespportovní přestupek či pokračující nebo opakované nespportovní chování.

ČK 2: znamená kromě vyloučení do konce utkání i neúčast v následujícím zápase. Je udělována nejčastěji pokud užívá hráč v poli vadnou, zpevněnou nebo prodlouženou hokejku, spáchá-li hráč podruhé v utkání přestupek vedoucí k pětiminutovému vyloučení, účastní-li se hráč nebo člen realizačního týmu šarvátky, pokud se člen realizačního týmu proviní pokračujícím nebo opakovaným nespportovním chováním nebo za „sabotáž hry“. „Sabotáží hry“ se rozumí úmyslný vstup vyloučeného hráče na hřiště před uplynutím doby trestu, zasáhnutí do hry ze střídačky, úmyslné kopnutí do mantinelu se záměrem ovlivnit hru, hození výstroje na hrací plochu atd.

ČK 3: se uděluje za účast ve „rvačce“, použití hrubého jazyka nebo „brutální“ přestupek (např. hození hokejky na soupeře, plivání na hráče atd.). Udělení ČK 3 znamená zahájení disciplinárního řízení příslušnými orgány, které rozhodují o výši trestu.

2.5.2 Playbook rozhodčích

Základním cílem playbooku je sjednotit činnost rozhodčích v utkáních na mezinárodní úrovni a zároveň sloužit jako návod pro členské federace IFF a pro veškerá utkání na všech úrovních. Tato jednotná cesta celého florbalového společenství může zajistit, že všichni rozhodčí po celém florbalovém světě budou řídit utkání na základě stejných instrukcí. (International floorball federation, 2019)

2.5.3 Vybavení, oblečení a chování rozhodčích na utkání

Jak uvádí Složka rozhodčího (2014): Všichni rozhodčí florbalu musí svým důstojným oblékáním a vystupováním podporovat image všech rozhodčích s celého českého florbalu. Rozhodčí se před a po utkání pozdraví s hlavním pořadatelem, zapisovatelem, časoměřičem a hlasatelem podáním ruky. Stejně se pozdraví i s realizačními týmy obou družstev a kapitány.

Rozhodčí musí být před, během i po utkání řádně oblečen. To znamená předepsaný oficiální dres a „kraťasy“, vytažené černé štlupny a sportovní obuv. Rozhodčí je povinen používat oficiální dres rozhodčího Českého florbalu, který je schválen Komisí rozhodčích a delegátů. Oficiálními jsou v období roku 2021/2022 značky Adidas s nášivkou Českého florbalu umístěnou na levé straně dresu. V případě dalšího schváleného sportovního vybavení (mikina, sportovní souprava, taška atd.) jsou pravidla stejná jako pro řádné oblečení. To musí být čisté a nepoškozené.

Dalším nezbytným a povinným vybavením je plastová kuličková píšťalka (ideálně alespoň dva kusy), červená karta, metr, zařízení pro měření času a u celostátních rozhodčích mohou využívat mikro-porty pro vzájemnou komunikaci.

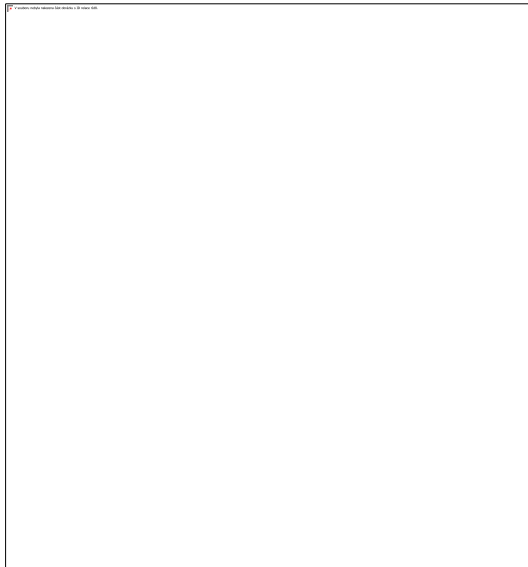
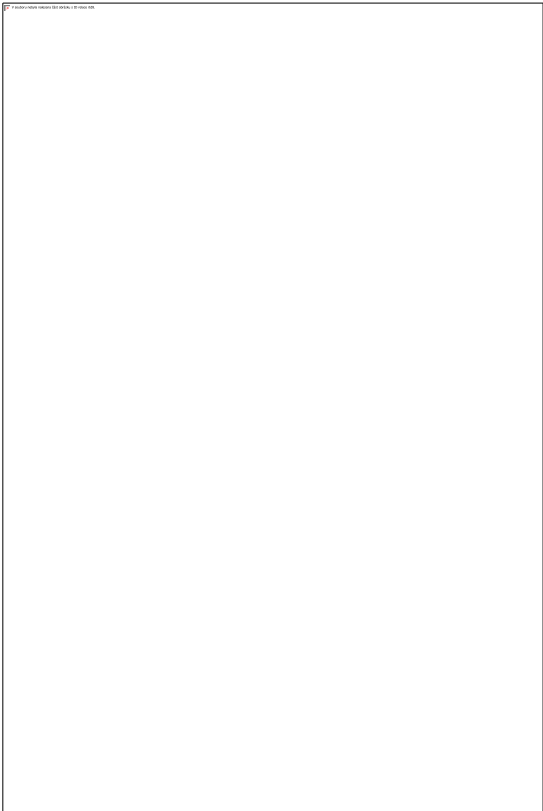
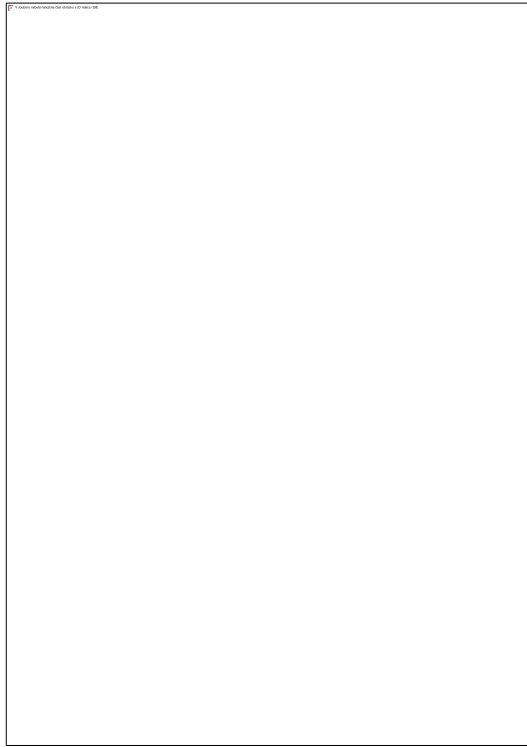
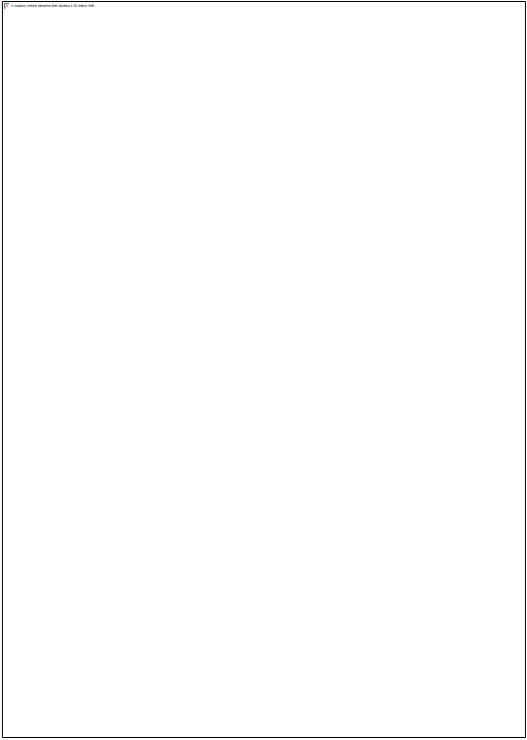
Rozhodčí musí být upraven a mít učesané vlasy. Obuv musí odpovídat halovým podmínkám, musí být čistá, nepoškozená a pokud možno tmavé barvy.

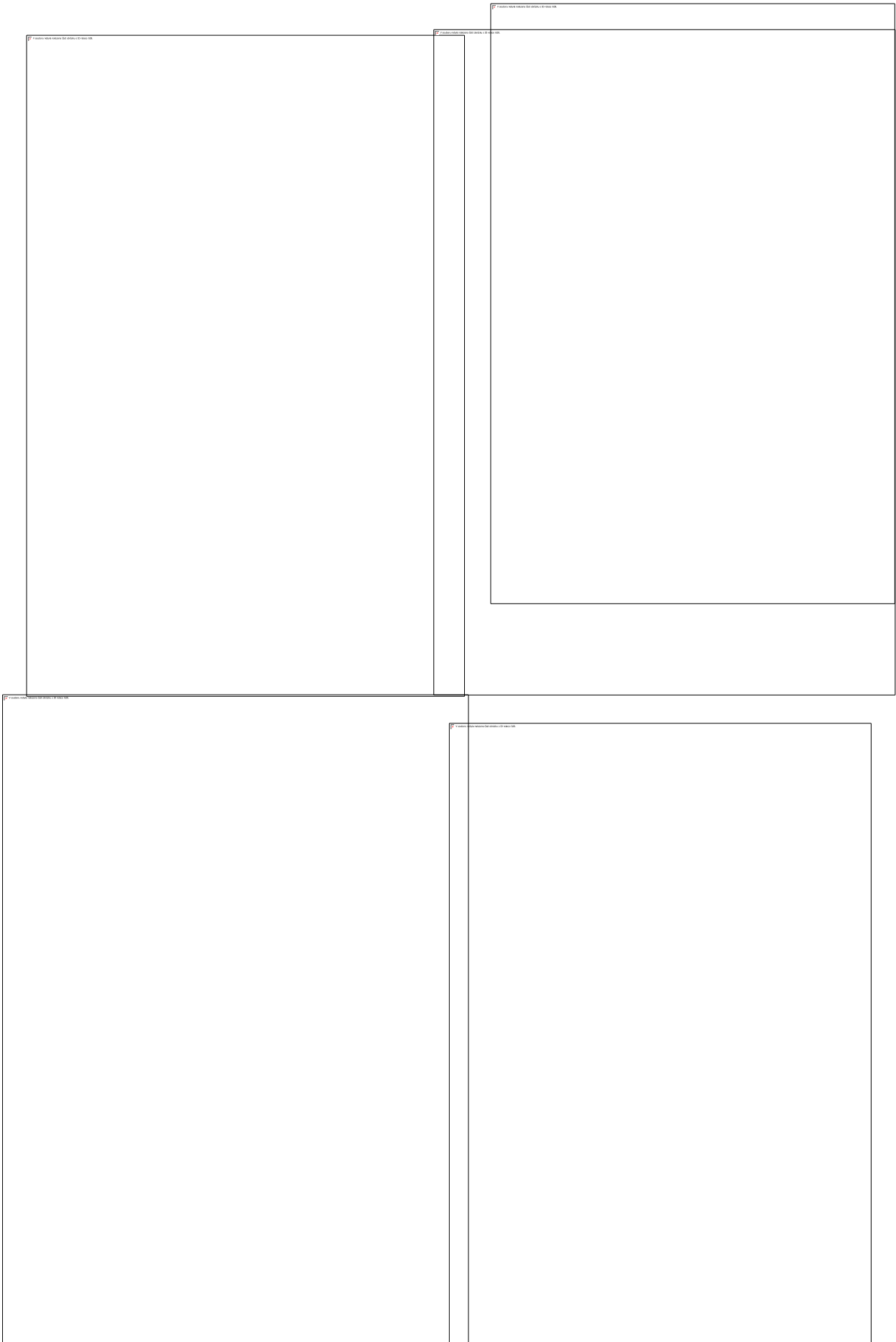
Je nepřípustné, aby rozhodčí v hale nebo jejím okolí konzumoval alkoholické nápoje či kouřil. Dále nesmí používat žádné neslušné výrazy před, během ani po utkání. V případě sledování utkání jako divák či delegát nesmí rozhodčí poskytnout negativní komentář na adresu svých kolegů. Je nepřípustné, aby se během utkání radil o svých rozhodnutích s osobami nepodílejícími se na řízení utkání.

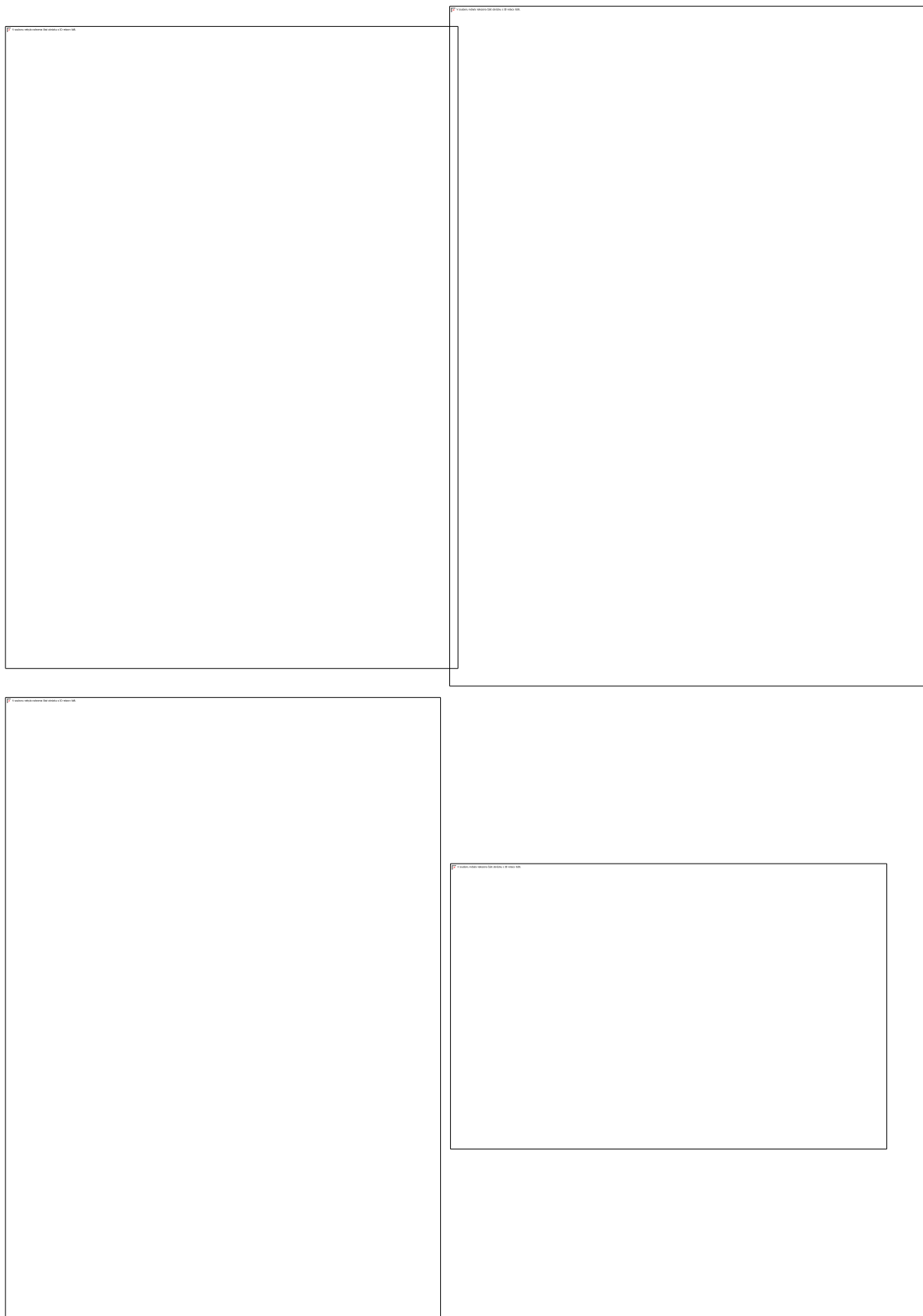
Během utkání se nesmí vyjadřovat k vývoji utkání, které řídí. Musí být vždy ochoten vysvětlit svá rozhodnutí po utkání a odpovědět na slušnou formou položené dotazy ze strany hráčů či vedoucího družstva, při utkání stanovují komunikaci Pravidla florbalu. Rozhodčí by se měl vyvarovat zbytečných diskusí a na dotazy odpovídat stručně a výstižně. Veškerou komunikaci s dalšími účastníky utkání je nutné vést v maximální vstřícné a uvolněné atmosféře. Rozhodčí plní roli partnera v utkání s rozhodovacím právem o vzniklých situacích a jejich posouzení.

2.5.4 Signály florbalových rozhodčích

Florbal má pravidly stanovené signály, které rozhodčí používají. Jejich cílem je neverbální vysvětlení toho, jaké rozhodnutí rozhodčí na hřišti dělá. Slouží pro komunikaci rozhodčích s hráči, trenéry, pořadateli i diváky. V realitě je vždy nejdůležitější ukázat paží směr hry, tedy jaký tým bude mít rozehrávku, až následně signál např. přestupku. Toto je podstatné, jelikož florbal umožňuje hráčům využívat rychlé rozehrávky a rozhodčí tím předchází zbytečným diskuzím.

Obr. č. 7 – signály rozhodčích – následky a přestupky

(Zdroj: Český florbal, 2018)

2.6 Aspekty činnosti rozhodčího

Jak uvádí Složka rozhodčího (2014): „Rozhodčí není při utkání v pozici hlídače a udělovače trestů, ale v pozici osoby, která utkání vede. Její snahou je stylem vedení utkání předcházet vzniku takových situací, za které by bylo nutné udělovat tresty. Pravidla florbalu dávají značný prostor rozhodčímu v tom, co vše záleží na jeho posouzení. Rozhodčí by tedy měl být schopen maximální empatie k chování ostatních účastníků utkání.“

Rozhodčí je účastník utkání a jako takový se přímo podílí na jeho průběhu. Měl by tedy svou činností přispívat k atraktivitě řízeného utkání a snažit se o jeho co nejplynulejší průběh.

2.6.1 Funkce rozhodčího

Každý rozhodčí by na hřišti měl plnit určité funkce. Ty můžeme rozdělit do 8 základních bodů.

- Vedení utkání – musí zachovávat jednotný trend posuzování zákroků u všech hráčů
- Komunikace – vždy se musí při komunikaci snažit o vytváření pozitivní atmosféry
- Vnímání utkání a udělování výhod – musí reagovat na změnu stylu a vývoje hry
- Interpretace pravidel – musí správně aplikovat pravidla v utkání
- Udělování trestů – musí správně používat různé druhy trestů
- Pohybový systém – měl by se pohybovat klidně, aktivně, uvolněně a vždy čelem ke hře
- Signalizace a pískání – musí nejprve signalizovat směr hry a poté až přestupek
- Ostatní aspekty – musí se dostavit v čas na utkání a mít v pořádku osobní výzbroj

2.6.2 Základy pohybového systému rozhodčích

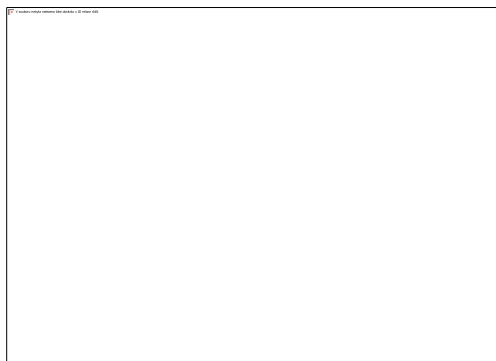
Rozhodčí musí vždy být co nejbližší hře, mít pod kontrolou kritické zóny a úsporně se pohybovat ve směru hry.

Mezi základy pohybového systému řadíme 4 hlavní aspekty:

Základ pohybového systému

Mezi rozhodčími musí být neustále míč.

Podle pohybu míče a hráčů se rozhodčí pohybují tak, že jsou v podstatě stále za úrovní krajních bránících hráčů.

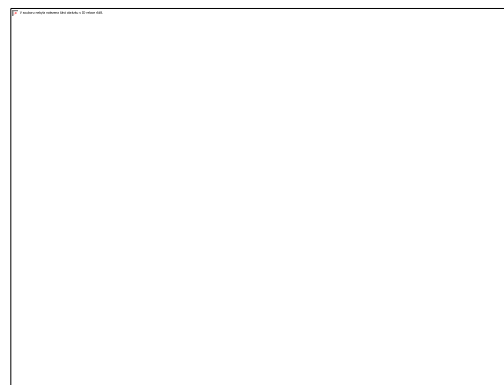
Obr. č. 8 – pohybový systém 1

(Zdroj: Složka rozhodčího, 2014)

Základní rozdělení hřiště

Rozhodčí musí mít při hře v blízkosti branky neustále pod kontrolou brankovou čáru.

Vyvaruje se přímých kontaktů s hráči, ani se nepohybuje v jejich těsné blízkosti.

Obr. č. 9 – pohybový systém 2

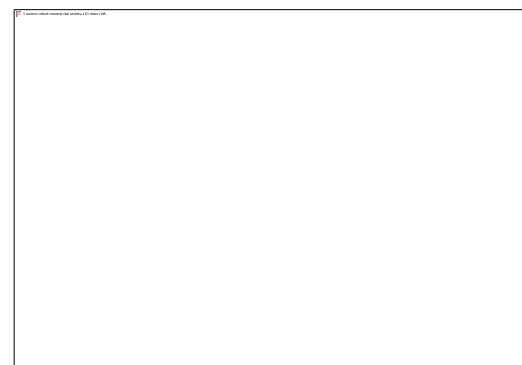
(Zdroj: Složka rozhodčího, 2014)

Kontrola hrací plochy během hry

(příklad rozdělení)

Je-li míček ve vyšrafované ploše, sleduje míček rozhodčí R1, rozhodčí R2 přebírá kontrolu nad brankovištěm.

Je-li míček v nevyšrafované ploše, sleduje ho rozhodčí R2, rozhodčí R1 přebírá kontrolu nad brankovištěm.

Obr. č. 10 – pohybový systém 3

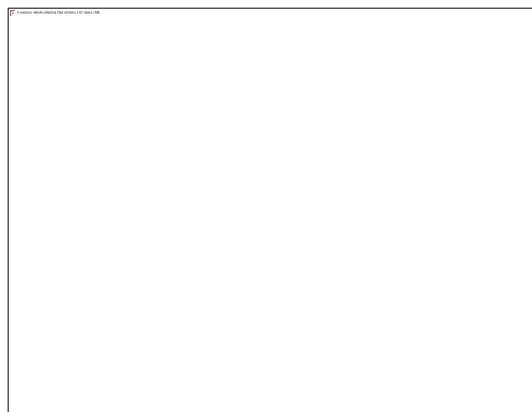
(Zdroj: Složka rozhodčího, 2014)

Kritické zóny na hřišti

Kritické zóny se mění v závislosti na tom, kde je situace 1 na 1 apod.

Obtížné situace s míčkem nebo bez něj.

Branka musí být celou dobu pod kontrolou stejně jako herní situace s míčkem.

Obr. č. 11 – pohybový systém 4

(Zdroj: Složka rozhodčího, 2014)

2.6.3 Povinnosti rozhodčího

Každý, kdo se stane rozhodčím florbalu má automaticky i určité povinnosti. Některé z nich jsou celosezónní a většinou závisí na tom, na které listině je rozhodčí umístěn. V rámci nominace na utkání přibývají i povinnosti předzápasové a pozápasové.

2.6.3.1 Celosezónní povinnosti

Tyto povinnosti jsou závislé především na umístění rozhodčího na listině. Každý rozhodčí musí na začátku sezóny absolvovat školení, v rámci kterého plní testy z pravidel. Rozhodčí na celostátní listině musí zároveň splnit fyzické testy.

Během sezóny jsou vypisována různá školení a semináře. Podle listiny, na které je rozhodčí umístěn, má povinnost účasti na různém počtu seminářů. Celostátní rozhodčí mají ještě v polovině sezóny znovu fyzické testy.

Další povinností je odevzdávat nominační termíny, to znamená dny, na které je rozhodčí k dispozici a může dostat nominaci na utkání. Počet těchto termínů, které je nutné zadat se opět liší dle umístění na listině.

Neopomenutelnou povinností každého rozhodčího je seriózní vystupování. To platí pro všechny pozice ve florbale – hráč, trenér, delegát, rozhodčí atd. V poslední době se hodně klade důraz i na slušné chování v rámci sociálních sítí.

2.6.3.2 Předzápasové povinnosti

Předzápasové povinnosti lze rozdělit do čtyř základních bodů:

- Dostavení se k utkání – na celostátní soutěže je rozhodčí povinen se dostavit 60 minut před zápasem. Na regionální soutěže 30 minut. Musí být vždy slušně oblečený a při příchodu se pozdravit s hlavním pořadatelem podáním ruky.
- Kontrola zápisu o utkání – tu zahajuje 30 minut před začátkem zápasu. Zkontroluje, zda je řádně vyplněný, nechybí v něm žádné informace a je bez chyb. V případě potřeby má rozhodčí možnost provádět kontrolu totožnosti hráčů.
- Kontrola hřiště – před utkáním je potřeba zkontrolovat správné rozměry hřiště, vyznačení brankovišť, střídaček a branky.
- Nástup k utkání a jeho zahájení – rozhodčí spolupracují s pořadateli a před zahájením se ujistí, že je vše připraveno k začátku utkání.

2.6.3.3 Pozápasové povinnosti

Po samotném konci utkání musí ještě rozhodčí vykonat své povinnosti. Ty lze rozdělit do 4 bodů:

- Nástup družstev po skončení utkání – rozhodčí stojí na středové čáře u zapisovatelského stolku.
- Pozdrav družstev – po konci nástupu se oba kapitáni pozdraví s rozhodčími. Následuje pozdravení obou týmů navzájem.
- Kontrola výsledku a zápisu o utkání – po konci utkání rozhodčí zkontroluje, zda je v zápise uvedený správný výsledek, zda nechybí vyplněné informace a následně zápis potvrdí jako platný.
- Komunikace s hlavním pořadatelem a delegátem – po konci zápasu jsou v případě potřeby rozhodčí povinni komunikovat s hlavním pořadatelem. V případě, že je utkání přítomný delegát, jsou povinni komunikovat i s ním.

2.7 Vzdělávací systém rozhodčích

Rozhodčí jsou vždy umístěni na jedné z listin, podle které dostávají nominace k zápasům. O posunu mezi nimi rozhoduje Komise rozhodčích a delegátů na základě jejich výkonů.

Zároveň se během jich kariéry posouvají v rámci vzdělávacího systému. Nejvyšší úrovní je kategorie A a nejnižší E. Pro posun mezi nimi musí vždy splnit určité semináře.

- Z licence E na D: zápis o utkání mládežnické soutěže, pohyb 1 + signalizace, emoce 1 + tresty 1
- Z licence D na C: emoce 2 + tresty 2, pohyb 2 + komunikace, role rozhodčích + budování páru 1, výhody, 2x aplikace pravidel + video rozbory (jednoduché)
- Z licence C na B: emoce 3 + tresty 3, osobnost rozhodčího, vnímání utkání, kondice rozhodčího, budování páru 2, 2x aplikace pravidel + video rozbory (složitější)
- Z licence B na A: vnímání utkání 2, herní systémy, komunikace 2, psychologie účastníků utkání, 2x aplikace pravidel + video rozbory (spornější situace) (Rozhodčí, 2021)

2.8 Statistiky rozhodčích – jejich počty a rozdělení

Celkový počet rozhodčích florbalu v ČR je 1470. Ty jsou v základním dělení na listině celostátní nebo regionální.

Celostátní rozhodčí: jejich celkový počet je 106 a dále se dělí do 4 listin, podle kterých dostávají nominace na utkání.

- Národní liga: 48 rozhodčích
- 1. liga mužů: 20 rozhodčích
- Extraliga žen: 12 rozhodčích
- Superliga: 26 rozhodčích

Největším regionem co do počtu družstev i rozhodčích je Praha a Středočeský kraj. Zde bylo k letošní sezóně 2020/2021 vyškolen celkem 331 rozhodčích. Z toho 110 nováčků. I tito regionální rozhodčí se dělí do dalších listin, podle kterých dostávají nominace na utkání.

- Nováčci: 110 rozhodčích
- Soutěže 3+1: 42 rozhodčích
- Soutěže mládeže: 71 rozhodčích
- Regionální: 41 rozhodčích
- Nejvyšší regionální: 42 rozhodčích
- Neaktivní: 25 rozhodčích (Český florbal, 2021)

3 Výzkumná část

3.1 Cíle práce

Hlavním cílem této bakalářské práce je vytvoření dokumentu, který pojednává o přípravě florbalových rozhodčích na utkání. Na základě rešerše odborné literatury, literatury určené pro rozhodčí a vlastních zkušeností, by měla vzniknout práce, která zahrnuje určitý postup a současně návod, jak se správně na utkání připravit. Cílem je, aby se návod dal aplikovat pro utkání na vrcholné úrovni, ale aby postup byl srozumitelný i pro rozhodčí florbalu na ostatních úrovních.

Dalším cílem je objasnění celkového dění ve florbale, práce s rozhodčími v ČR a celková příprava na sezonu rozhodčího. Práce pojednává také o povinnostech, které musí při své práci rozhodčího dodržovat.

Dále je hodnocena úroveň přípravy na základě dotazníkového šetření, kterého se účastnili rozhodčí působící na celostátní nebo mezinárodní úrovni.

3.2 Úkoly práce

S ohledem na stanovené cíle bakalářské práce byly zformulovány tyto úkoly:

- Provedení a sepsání rešerše odborné literatury a literatury určené pro rozhodčí florbalu, s ohledem na přípravu rozhodčích na utkání.
- Shrnutí práce s rozhodčími v ČR a jejich povinností.
- Vytvoření online dotazníku, obsahujícího 20 otázek vztažených se k tématu přípravy florbalových rozhodčích na utkání.
- Výběr skupiny celostátních a mezinárodních rozhodčích pro vyplnění dotazníků.
- Realizace dotazníkového šetření.
- Provedení vyhodnocení dotazníků.
- Zpracování získaných dat a zhodnocení úrovně přípravy florbalových rozhodčích na utkání.
- Vytvoření postupu přípravy rozhodčích na utkání určeného pro využití v praxi.

3.3 Hypotézy práce

H1: Předpokládáme, že více než polovina rozhodčích během předzápasové přípravy využívá fyzickou rozcvičku.

H2: S ohledem na kvalitu rozhodčích, kteří byli vybráni k dotazníkovému šetření, můžeme předpokládat, že více než polovina rozhodčích využívá před utkáním psychologickou přípravu.

H3: Vzhledem k velkému růstu popularity florbalu a zvýšení počtu registrovaných členů, můžeme předpokládat, že alespoň pro třetinu rozhodčích je hlavní motivací růst jejich kariéry florbalového rozhodčího.

3.4 Metodika práce

3.4.1 Sledovaný soubor

Ačkoliv se v posledních letech počet rozhodčích rychle zvyšuje, pro moji práci a vyplnění dotazníku byl soubor respondentů omezen, jelikož požadavkem bylo jejich umístění na celostátní nebo mezinárodní listině. To samo o sobě vypovídá o tom, že mají dostatek zkušeností, ze kterých v práci čerpám. Dotazník vyplnilo celkem 45 rozhodčích, z toho 6 rozhodčích na mezinárodní úrovni a 1 žena.

3.4.2 Použité metody

Tato práce se skládá z rešerše odborných knih, literatury určené pro rozhodčí florbalu a článků ověřených internetových zdrojů. Velká část informací je čerpána z vlastních zkušeností a ze zkušeností kolegů rozhodčích působících na nejvyšší úrovni. Pro literární rešerši byly použity především publikace *Výkon a trénink ve sportu (2002)* od autora J. Dovalila a *Florbal kompletní průvodce (2010)* od J. Kysela. Významným internetovým zdrojem byly především webové stránky Českého florbalu.

Kvalita přípravy rozhodčích je hodnocena na základě kvalitativního výzkumu. Přímo je využito dotazníkového šetření. Jak uvádí Gavor (2000): Dotazník je způsob písemného kladení otázek a získávání písemných odpovědí. Dotazníkové šetření je řazeno mezi metody kvantitativního výzkumu, které umožňují získat za krátký časový úsek velké množství informací od většího počtu respondentů.

3.4.3 Sběr dat

Všechna data pro praktickou část práce byla čerpána z odpovědí na dotazník, který byl rozeslán elektronicky a byl určen pro cílovou skupinu rozhodčích na celostátní nebo mezinárodní listině. Dotazník byl zpracován a rozeslán v aplikaci Google dotazníku. Sběr dat probíhal v rozmezí 4 měsíců (prosinec 2020–březen 2021) a poté následovalo jejich zpracování a hodnocení, které je uvedeno ve výsledkové části práce. K předkládanému dotazníku byl udělen souhlas etické komise.

3.4.4 Analýza dat

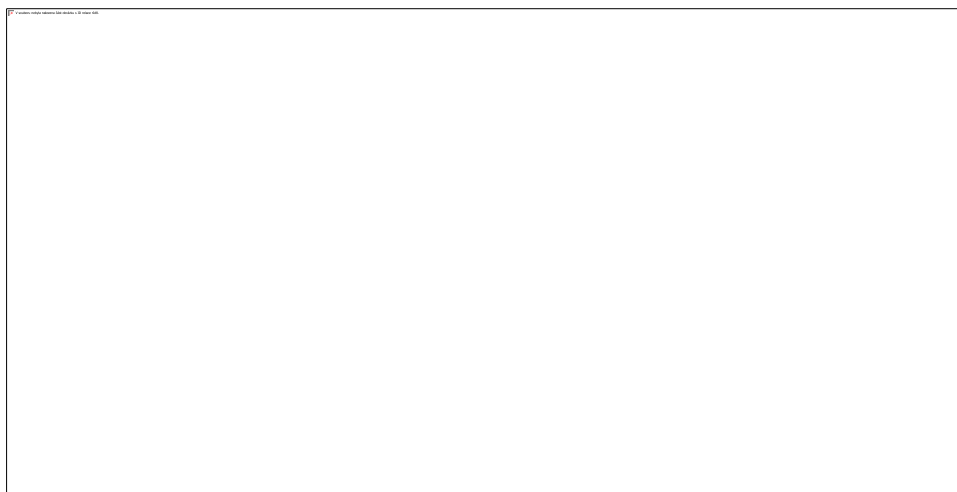
Ve výsledkové části práce se nachází zpracovaná, vyhodnocená data získaná z dotazníku. Výsledky jsou pro lepší přehlednost rozděleny do několika bloků. Jelikož měl dotazník pouze omezený počet respondentů, bylo v něm využito jak metody uzavřených a polouzavřených otázek, tak i velké množství otázek otevřených. To umožnilo respondentům volně se vyjádřit tak, aby byla získána co nejkvalitnější a nejpodrobnější data potřebná pro vyhodnocení dotazníků od rozhodčích na vysoké úrovni, což bylo cílem práce. Dotazníky byly zpracovány metodou koláčových grafů, vytvořením procentuálního zastoupení odpovědí a také výběrem nejčastějších výsledků.

4 Výsledková část

4.1 Získaná data o respondentech

V rámci dotazníkového šetření bylo osloveno celkem 70 rozhodčích působících výhradně na celostátní listině. Někteří z nich jsou současně umístěni na listině mezinárodních rozhodčích. Podařilo se získat 45 odpovědí, a to převážně ze strany mužů.

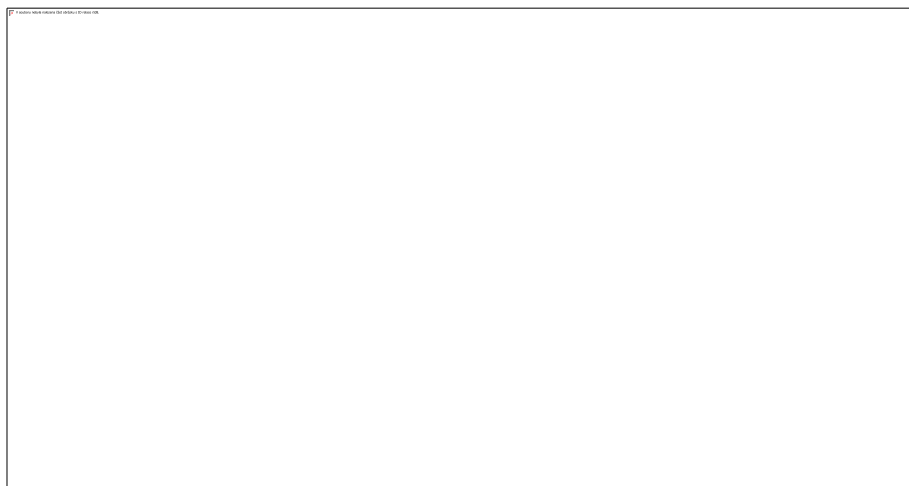
Největší část respondentů tvořili rozhodčí, kteří se své kariéře věnují více než 12 let (55,6%). Další významnou skupinu tvořili rozhodčí věnující se kariéře 9-12 let (28,9%) a nejméně bylo rozhodčích vykonávajících tuto činnost 5-8 let (15,6 %). Žádný z respondentů se kariéře rozhodčího florbalu nevěnuje méně než 5 let.

Obr. č. 12 – doba kariéry rozhodčích

(Zdroj: vlastní tvorba)

Dále bylo zjištěno, že dotazník vyplnilo nejvíce rozhodčích působících na celostátní úrovni déle než 7 let (35,6%). Z tohoto údaje je zřejmé, že sběr dat proběhl od opravdu velmi zkušených rozhodčích a získaná data lze považovat za relevantní a vhodná k použití sestavení určitého návodu, sloužícího k pomoci méně zkušeným rozhodčím. 15,6% rozhodčích je na celostátní úrovni 5-6 let, 26,7% 3-4 roky a 22,2% 2 a méně let. Tyto údaje vypovídají i o tom, že florbal je na rozvoji a na celostátní úroveň se dostávají noví a mladší rozhodčí. To vyplývá z většího počtu družstev, požadavku na zkvalitnění a zrychlování hry. Současně to poukazuje na potřebu většího množství kvalitních rozhodčích.

Obr. č. 13 – doba na celostátní úrovni

(Zdroj: vlastní tvorba)

4.2 Začátky kariéry a motivace

4.2.1 Začátky kariéry rozhodčího

Často kladenou otázkou v kolektivních sportech je, jakým způsobem získávat nové rozhodčí. I proto jsem se v dotazníku snažil zjistit, co vlastně původně přivedlo současné celostátní rozhodčí k této kariéře.

Odpovědi jsou různé, ale lze to shrnout do několika výstižných bodů.

- Povinnost klubu plnění počtu rozhodčích.
 - Každý klub má podle předpisu soutěže předepsanou povinnost vyškolit určitý počet rozhodčích, jinak jim hrozí od Českého florbalu pokuta. Je to až překvapivé, ale většina rozhodčích začala svoji kariéru právě z tohoto důvodu. Zjistili, že je tato aktivita naplňuje, a proto u ní zůstali až do dnes.
- Finanční odměna.
 - Tento důvod je poměrně pochopitelný a logický. Jelikož většina rozhodčích začíná ve věku, kdy studuje střední nebo vysokou školu a zápasy se hrají o víkendech a nabízí jim tato aktivita možnost finančního výdělků. Poté již záleží na tom, zda u kariéry rozhodčího vydrží a dokáží se zlepšovat.

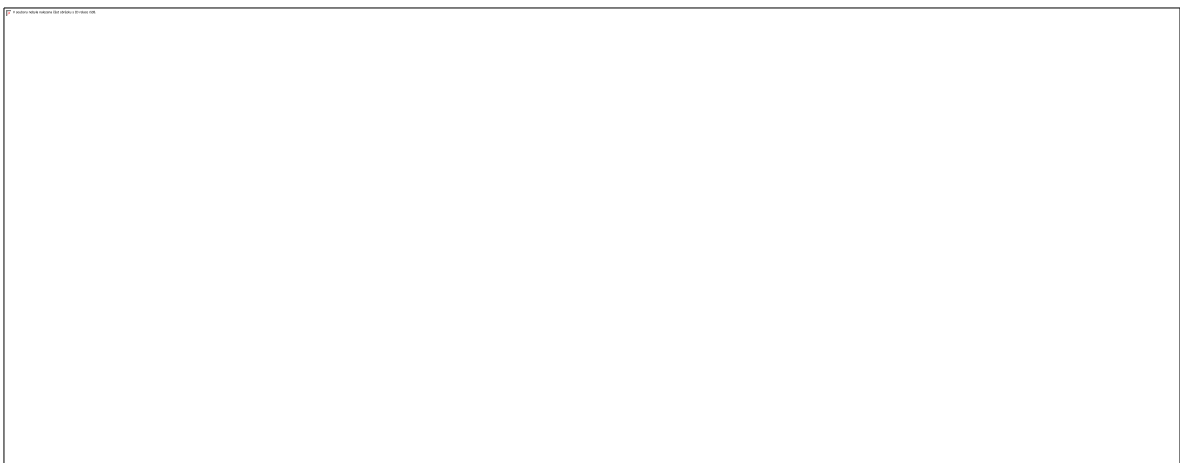
- Kamarádi.
 - Dalším důvodem, proč se stát rozhodčím rozhodně mohou být, a podle výsledků i jsou, kamarádi. Ti nás mohou oslovit, zda bychom o tuto činnost neměli zájem nebo zda bychom nechtěli „pískat“ s nimi. Jedná se určitě o jednu z velmi dobrých variant, jak začít, jelikož nám s těžkým startem mohou dobře pomoci.
- Sebenaplnění, zvědavost, zkusit jiný pohled na florbal.
 - Z těchto důvodů se rozhodčími často stávají lidé, kteří se florbalu dlouhodobě věnují, ať už jako hráči nebo trenéři. Důvodem může být ukončení kariéry hráče nebo snaha o pomoc ke zlepšení a rozvoji florbalu. Tento důvod bývá mnohdy jeden z nejlepších a tito rozhodčí u své kariéry často vydrží dlouhou dobu.

4.2.2 Motivace k práci rozhodčího

Velmi důležitým aspektem, pro růst kariéry rozhodčího je motivace. Nejčastějším typem motivace je sebenaplnění. To odpovídá i tomu, že většina rozhodčích tuto práci dělá proto, aby byla hráčům nápomocna a pomáhala k celkovému rozvoji sportu. Zároveň je tato činnost baví a poskytuje jim např. pohybovou aktivitu nebo kontakt s přáteli.

Především u mladších rozhodčích se můžeme setkat s motivací v podobě růstu kariéry. Každý chce být ve svém životě úspěšný a pokud se to spojí se zálibou, jedná se rozhodně o velmi důležitou součást motivace, která může pomoci s kvalitním rozvojem.

Tyto dva typy motivace převažují globálně u rozhodčích ve všech sportech a florbal není výjimkou. Pouze u jednotlivců můžeme zaznamenat jiné důvody, jako třeba finance, zábava, kamarádi atd.

Obr. č. 14 – motivace rozhodčích

(Zdroj: vlastní tvorba)

4.3 Příprava na utkání

Dovolím si tvrdit, že pro většinu rozhodčích, kteří jsou úspěšní a pohybují se na nejvyšší úrovni začíná příprava na utkání již od samotné nominace.

Ta může probíhat různě, někdo sleduje statistiky týmů a hráčů, jiný si dělá video-rozbor a další se jen na daný den zápasu soustředí. Jednoznačnou povinností je být v den zápasu v dobrém psychickém rozpoložení, být dostatečně vyspalý a připravený soustředit se pouze na zápas.

4.3.1 Příprava před začátkem utkání

Nepochybuji o tom, že každý rozhodčí na této úrovni by se na utkání měl připravovat. Byly zaznamenány pouze dvě odpovědi ze všech dotazovaných, že se na zápas nijak nepřipravují. Pouhá 4% rozhodčích se připravují jen fyzicky. Dalších 22% se připravuje jen psychologicky a vynechává předzápasové rozcvičení. Pochopitelně největší skupinu 69% tvoří rozhodčí, kteří se na zápas připravují fyzicky i psychologicky. Jedná se rozhodně o nejlepší způsob přípravy na zápas, jelikož je zapotřebí, aby se rozhodčí na zápas nejen soustředil, ale aby dokázal zvládat tempo zápasu a nedošlo např. ke zranění nebo nezvládnutí pohybového systému.

Ukázalo se, že se velmi liší pohled jednotlivých rozhodčích na přípravu na zápas dle jeho náročnosti. Přibližně 40% dotazovaných se shoduje, že přípravu dle náročnosti zápasu nerozlišují. Někteří z nich dokonce tvrdí, že je to „cesta do pekel“. Ovšem zbylých 60% rozhodčích se shoduje v tom, že přípravu rozlišují. Nejčastěji provádí důkladnější studii týmů, fyzickou, ale především psychologickou přípravu na náročnější zápas. Otázkou je, jak je to správně. Velmi záleží na každém rozhodčím individuálně a každý musí vědět, co dělat pro to, aby odvedl v zápase co nejlepší práci. Nezpochybnitelné je, že žádná zápas se nesmí podcenit. Rozhodčí by měl být vždy připraven na každý zápas na 100% a utkání odřídit co nejkvalitněji.

Nejenom týmy a diváci před zápasem studují statistiky týmů, ale i většina rozhodčích tuto činnost provádí. Pouhých 10% dotazovaných uvedlo, že je statistiky týmů před zápasem nezajímají a chtějí jít do zápasu s čistou hlavou a bez předsudků. Zbylých 90% uvedlo, že alespoň nějakým způsobem statistiky sledují. Nejčastěji se jedná o postavení týmů v tabulce a statistiky předchozích vzájemných zápasů. Další sledují i formu týmů v posledních zápasech, někteří dokonce přímo statistiky konkrétních hráčů týmu. Nejčastějším zdrojem těchto informací jsou oficiální webové stránky Českého florbalu.

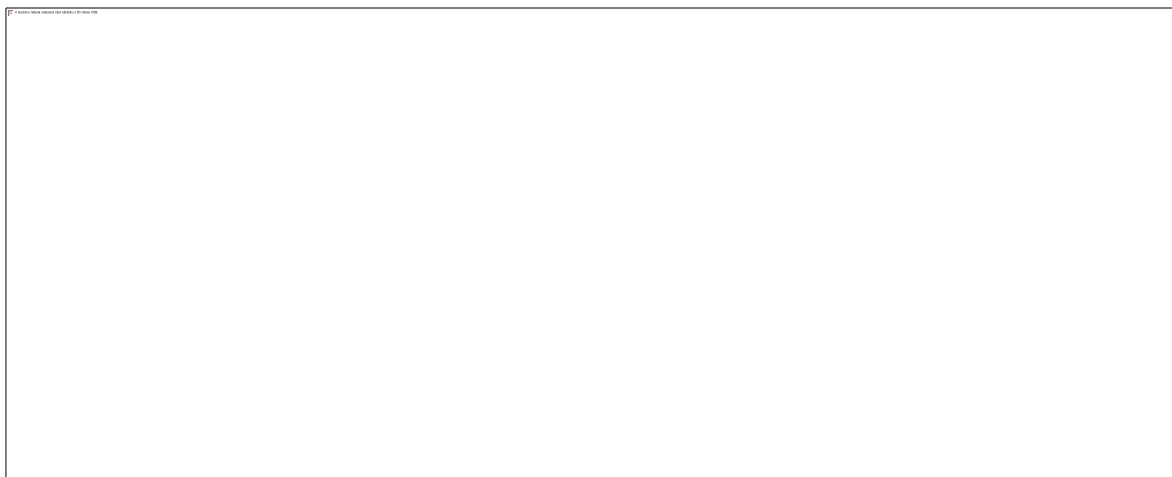
Je všeobecně známo, že každý člověk má jinou povahu a chování. To platí i o hráčích a trenérech. Proto nastává otázka, zda se na „problémové“ hráče a trenéry speciálně připravovat, či nikoliv. Přibližně 30% rozhodčích žádnou speciální přípravu nedělá. Naopak zbylých 70% se na takovéto hráče a trenéry zaměřuje již dopředu a snaží se připravit na jejich možné reakce. Nejčastěji se připravují na vhodnou komunikaci, aby mohli předcházet zbytečným emocím a případným trestům. Pouze jednotlivci se zaměřují na studii zákroků hráčů a jejich posuzování.

Více než 90% dotazovaných se před zápasem baví se svým kolegou o tom, na co si v zápase dávat pozor nebo na co se více soustředit. Nejčastěji se domlouvají na tom, jak komunikovat a vést utkání. S tím souvisí i nastavení posuzování zákroků. Vzhledem k tomu, že každý chce podat co nejlepší výkon, jsou častým tématem problémové situace, o kterých vědí, že jim dělají problémy. Neopomenutelnou součástí je navození dobré atmosféry v páru, aby do zápasu vstupovali oba rozhodčí dobře naladěni.

Většina hráčů, nejen ve florbale, má svůj specifický předzápasový rituál. Ani rozhodčí nejsou výjimkou a téměř 75% svůj rituál má. Mnoho párů má jako svůj rituál samotnou předzápasovou rozcvičku, kterou se snaží provádět vždy stejně. Další častou odpovědí je například předzápasová káva, hod-dog nebo cigareta. Někteří zůstávají u klasických rituálů, jako je vstup do hřiště pravou nohou nebo hudba v šatně.

4.3.2 Příprava na průběh utkání a jeho vedení

Každý laik by řekl, že rozhodčí je součástí hry pro to, aby dohlížel na dodržování pravidel. Ovšem realita je trochu jiná. O tom jednoznačně vypovídají zjištěná data. Ta ukazují, že pro více než 40% rozhodčích je nejdůležitější spravedlnost hry a dalších téměř 30% nejvíce dbá na plynulost hry. To může být také způsobeno tím, že se na plynulost hry poslední dobou značně naléhá, a to především z důvodu atraktivity pro diváky. Zbytek rozhodčích odpověděl téměř shodně, že jsou pro ně oba aspekty stejně důležité. Pouze 5% odpovědělo, že nejdůležitější je aplikace pravidel.

Obr. č. 15 – vedení utkání

(Zdroj: vlastní tvorba)

Všichni dotazovaní se shodli na tom, že je pro ně velmi důležitá a mnohdy i zásadní pro klidný průběh utkání, dostatečná, včasná a kvalitní komunikace s hráči i s trenéry. Většina rozhodčích volí, jak preventivní komunikaci, tak i stručné a výstižné vysvětlení posuzovaných situací a to především ve chvíli, kdy to okolnosti vyžadují. Důležité je si dávat pozor na to, aby se z komunikace nestala diskuze a nedocházelo ke zbytečnému zdržování a protahování přerušení.

Nejaktivněji rozhodčí komunikují s hráči a trenéry ve vypjatých momentech zápasu. Tím se snaží předcházet zbytečnému zvýšení emocí. Objevuje se i názor, že je potřeba dávat si pozor na uměle vyvolané vypjaté momenty. Těmi se snaží hráči nebo trenéři vyvolat tlak na rozhodčí a případně si je tím získat na svoji stranu.

Cílem snad každého rozhodcovského páru je nastavení správného metru posuzování zákroků a aplikace pravidel. S tím souvisí i udržení tohoto nastavení po celý zápas. Otázkou však zůstává, zda to tak ve skutečnosti opravdu je, nebo zda se rozhodčí nechá ovlivnit odehraným časem utkání? Téměř 70% dotazovaných se snaží na odehraný čas zápasu neohlížet a rozhodovat se stále stejně. Zbylých 30% uvádí, že záleží na dalších aspektech. To mohou být například zbytečně vyvolané emoce na konci utkání nebo specifické situace negativně ovlivňující zápas.

4.3.3 Hodnocení utkání a práce na zlepšení

Více než 90% dotazovaných rozhodčích o průběhu zápasu hovoří, hodnotí a řeší sporné situace, a diskutují o tom, co by mohli do příštích zápasů zlepšit. Naprostá většina z nich využívá i video-záznam, který je na celostátních zápasech většinou pořizován a je volně dostupný. Pokud je zápasu přítomný delegát, rozebírají sporné situace i s ním a snaží se najít nejvhodnější řešení. To se poté snaží aplikovat v dalších zápasech.

Některé páry si dělají i svůj video-rozbor utkání. Ten využívají buď k hodnocení utkání a svého výkonu nebo k přípravě na další zápas. Cílem je získat z videí poučení a zabránit opakování chyb. Současně lze video-záznam využít k opakovaným rozborům před dalšími utkáními. Tímto postupem se snaží rozhodčí pracovat na zlepšení a celkovém růstu kvalitního výkonu.

4.4 Zážitky z práce rozhodčího florbalu

Mezi nejtěžší zápasy každého rozhodčího se zajisté řadí ty úplně první. S postupem času, se ale dá říci, že tento silný zážitek přebíjí vyrovnaná a náročná utkání. To jsou například častokrát zmiňovaná play-off nebo derby převážně pražských klubů. Asi nikoho nepřekvapí, že pro rozhodčí, kteří měli tu možnost, se stal nejtěžším zápasem jejich kariéry zápas na mezinárodní úrovni nebo Superfinále.

Nejlepší zážitky rozhodčích jsou především v podobě spokojenosti obou týmů s jejich výkonem. A to například v podobě pochvaly od obou týmů, dobré atmosféry, spokojenosti hráčů, trenérů i diváků a také fair-play momentů.

Na nejhorší zážitky nikdo nevzpomíná rád, ale bohužel i takové asi každý rozhodčí má. Nejčastěji jsou spojeny s vlastní nespokojeností a pocitem pokaženého zápasu, který často vyplývá z problémového chování hráčů nebo trenérů. S tímto pocitem pochopitelně nikdo neodchází ze zápasu rád. Mezi další velmi špatné zážitky se určitě řadí vážná zranění nebo dokonce nedohrání zápasu.

5 Diskuse

V této kapitole budou na základě výsledků dotazníku vyhodnoceny jednotlivé hypotézy uvedené v kapitole 3.3. Dále je zde vyhodnoceno a navrženo doporučení kvalitní přípravy na utkání. Poslední bod obsahuje zjednodušený návrh postupu přípravy na utkání.

5.1 Vyhodnocení stanovených hypotéz

Ze získaných dat lze jednoznačně potvrdit hypotézu 1 i 2, kdy 69% rozhodčích před zápasem využívá fyzickou i psychologickou přípravu zároveň. Jen 22% dotazovaných provádí pouze psychologickou přípravu a pouhých 5% aplikuje samostatně fyzickou přípravu.

Hypotézu 3 lze také potvrdit, ale již ne tak jednoznačně, jelikož přesně třetina rozhodčích uvedla, že jejich hlavní motivací pro vykonávání této činnosti je růst kariéry florbalového rozhodčího.

5.2 Vyhodnocení a doporučení kvalitní přípravy rozhodčího na utkání

Bylo zjištěno, že téměř každý rozhodčí na vyšší úrovni přistupuje k zápasu zodpovědně. Z toho vyplývá, že každý koná alespoň minimální přípravu na to, aby utkání zvládl.

5.2.1 Fyzická příprava

Odpovědi i zkušenosti jednoznačně naznačují, že v této oblasti má většina rozhodčích určité nedostatky. Je potřeba rozlišit rozhodčí, kteří se věnují aktivně sportu a ty, kteří aktivní kariéru již ukončili.

Je zřejmé, že aktivně sportujícím rozhodčím tato příprava nedělá velký problém, jelikož mají dostatečný fyzický fond. Nedostatky se vyskytují převážně jen přímo v předzápasové fyzické přípravě.

U rozhodčích, kteří již kariéru aktivního sportovce ukončili, bývá problém spojený hlavně s nedostatečným fyzickým fondem. Na tom by bylo vhodné pracovat celoročně, což se ovšem až na výjimky neděje, a poté může docházet k nezvládnání tempa zápasu. S tímto problémem může být spojená i nedostatečná fyzická předzápasová příprava. Následovat může zranění v zápase nebo se rozhodčí může dostávat do nevhodných pozic na hřišti.

5.2.2 Psychologická a odborná příprava

Bylo zjištěno, že tato forma přípravy je u rozhodčích na celostátní a mezinárodní úrovni kvalitní.

Až na výjimky nemají rozhodčí problémy s odbornou přípravou a následnou aplikací pravidel. Tento problém se spíše vyskytuje u méně zkušených a regionálních rozhodčích.

Všichni dotazovaní rozhodčí se na utkání soustředí a psychologickou přípravu nepodceňují. Každý má svůj částečně individuální přístup, ale do zápasu vstupují koncentrovaní a připravení podat nejlepší výkon.

5.3 Zjednodušený navrhovaný postup přípravy na zápas

Je pochopitelné, že každý rozhodčí má svým způsobem individuální postup přípravy na utkání, který považuje za nejvhodnější, a který mu vyhovuje.

Návrh slouží spíše pro méně zkušené rozhodčí a rozhodčí, kteří by se v přípravě chtěli zlepšovat. Nejde ovšem doslovně dodržet a každý si musí vyzkoušet co mu bude vyhovovat.

5.3.1 Fyzická příprava

Jak již bylo řečeno v této oblasti přípravy se nejspíše nachází největší nedostatky našich rozhodčích.

U rozhodčích po konci aktivní sportovní kariéry, by bylo vhodné zapojit celoroční fyzickou přípravu. Ideálně v podobě dvou tréninků týdně. Jeden by měl být zaměřen převážně na vytrvalostní a rychlostně vytrvalostní kondici. To znamená zvolit běh 35-50 minut s tím, že během běhu měníme volnější a rychlejší tempo. Druhý by měl být zaměřen spíše na rychlost a koordinaci. Kombinovat trénink rovinek s tréninkem běžecké techniky, člunkový běh, obraty, běh pozadu, sprinty atd.

Všichni rozhodčí, dle zjištěných dat, by měli zapracovat na zlepšení kvality přímé předzápasové přípravy. V první řadě je důležité být na zápas odpočínutý. Přibližně 50 minut před utkáním by měla být zahájena příprava. Ideální rozložení je 10 minut rozběhání a zahřátí těla, které se tím připraví i na zátěž organismu. Následuje 10-15 minut kvalitního dynamického protažení, zakončeného 5-10 běžeckými rovinkami (cca 40m) se zapojením obratnostních prvků.

5.3.2 Psychologická a odborná příprava

Během této přípravy také platí, že na zápas je nutné být odpočínutý a ideálně v psychické pohodě.

Odborná příprava probíhá u rozhodčích celou jejich kariéru, o pravidlech se předpokládá, že je každý zná a umí je používat. V průběhu času dochází ke změnám, novým trendům a nařízením. To vše je nutné sledovat a používat během utkání. Nejvíce vědomostí člověk získá praxí. To platí i u rozhodčích, a proto je potřeba si ze zápasu odnášet nové poznatky a poučení. Důležité je tyto vědomosti umět uložit, pracovat s nimi a následně je využívat. K tomuto rozvoji se často používá video-rozbor, který se stal v poslední době velmi oblíbeným zdrojem získávání nových poznatků.

Psychologická příprava je nejindividuálnější složkou. Proto je důležité, aby každý zjistil, co mu vyhovuje a dodržoval tuto přípravu ideálně stále stejnou. Důležité je, aby rozhodčí do zápasu vstupoval dobře naladěný, koncertovaný a byl připravený reagovat na situace ve hře, komunikovat s hráči i trenéry, a hlavně po celou dobu zápasu působil klidným a vyrovnaným dojmem.

Bylo zjištěno, že v rámci této přípravy se rozhodčí často připravují i sledováním statistik týmů a hráčů. To může usnadnit práci na hřišti, ale důležité je vstupovat do zápasu úplně bez předsudků. Nikdy nevíme dopředu, jak se daný zápas bude vyvíjet.

6 Závěry

Kvalitu přípravy rozhodčích v ČR lze hodnotit z více pohledů. Celkově souvisí s jejich umístěním na lince rozhodčích a s tím spojenými nominacemi na utkání. Platí, že na čím vyšší soutěž jsou nominováni, tím kvalitnější přípravu podstupují.

Globálně se dá z výsledků šetření říci, že především fyzická příprava je na nízké úrovni. To vše je ale pochopitelné, protože florbal u nás není na profesionální úrovni a tím pádem ani rozhodčí nejsou profesionálové. Většina z nich se této práci věnuje ve svém volném čase, a to především z lásky ke sportu. Profesionalitu rozhodčích nepodporuje ani výše odměny za jednotlivá utkání, která se sice každým rokem zvyšuje, ale oproti ostatním státům je stále velmi nízká. Motivací stát se, nebo zůstat rozhodčím, se tedy nestává peněžní odměna, ale odvíjí se od vůle věnovat se této práci pro své potěšení.

Ohledně celkové přípravy na utkání ve florbale je vidět každým rokem velký posun k lepšímu. Jak ukazují odpovědi dotazovaných, všichni vědí, že je příprava potřebná a většina z nich se jí snaží, alespoň v nějaké míře uplatňovat. Mezi přípravou rozhodčích jsou znatelné rozdíly, někteří se na zápas jen soustředí a vynechávají fyzickou přípravu nebo jakoukoliv studii statistik a videí. Jiní již k této pozici rozhodčího přistupují velmi zodpovědně a připravují se i několik dní předem. Studují statistiky týmů a hráčů. Pokud mají k dispozici videa z předchozích zápasů, tak si připomínají problémové situace. V den zápasu se již soustředí jen na utkání, provádí fyzickou přípravu, baví se s kolegou, na co se zaměřit a na co si dávat pozor. Probírají spolu formu komunikace, a dokonce mají i svůj předzápasový rituál.

Stejně tak jako se od hráče očekává perfektní výkon, který dovede tým k vítězství, tak se od rozhodčího očekává bezchybné vedení utkání. Stejně tak jako se například hráči nepovede vstřelit branku, může i rozhodčí udělat chybu během svého rozhodování. Především tuto skutečnost by si lidé pohybující se ve florbalovém prostředí měli uvědomit a začít rozhodčí více respektovat. Na druhou stranu by rozhodčí měli přikládat větší důraz přípravě na utkání a přistupovat k práci rozhodčího profesionálně.

7 Zdroje

7.1 Knižní zdroje

1. ČESKÝ FLORBAL. 2018. *Pravidla florbalu*. Praha: Český florbal, 2018. 48 s.
2. KYSEL, J. 2010. *Florbal kompletní průvodce*. 1. vyd. Praha: Grada, 2010. 144 s. ISBN 978-80-247-3615-0
3. SKRUŽNÝ, Z. a kol. 2005. *Florbal*. 1. vyd. Praha: Grada, 2005. 120 s. ISBN 80-247-0383-1
4. ČESKÁ FLORBALOVÁ UNIE. 2014. *Pravidla florbalu*. Praha: Česká florbalová unie, 2014. 48 s.
5. ČESKÁ FLORBALOVÁ UNIE. 2014. *Složka rozhodčího ČFbU*. Praha: Česká florbalová unie, 2014. 38 s.
6. ČESKÁ FLORBALOVÁ UNIE. 2013. *Trenér florbalu licence C*. 1. vyd. Praha: Česká florbalová unie, 2013. 45 s.
7. DOVALIL, J. a kol. 2002. *Výkon a trénink ve sportu*. 1. vyd. Praha: Olympia, 2002. 336 s. ISBN 80-7033-760-5
8. GAVORA, P. 2000: *Úvod do pedagogického výzkumu*. 1. vyd. Brno: Paido, 2000. 207 s. ISBN 80-85931-79-6.

7.2 Elektronické zdroje

9. ZEJDA, Z. 2008. *Florbal – historie a vývoj ligy*. Brno, 2008. Bakalářská práce. Masarykova univerzita, Fakulta sportovních studií. Dostupné z: https://is.muni.cz/th/payap/bakalarska_prace.pdf
10. RŮŽIČKA, R. 2019. *Historie a vývoj florbalu v České republice*. Brno, 2019. Bakalářská práce. Masarykova univerzita, Fakulta sportovních studií. Dostupné z: https://is.muni.cz/th/o9sxo/BP_Robin_Ruzicka.pdf
11. ČESKÝ FLORBAL. 2020. *Historie – historie ve světě*. [online]. 2021 [cit. 2021-04-02]. Dostupné z: <https://www.ceskyflorbal.cz/cfbu/informacni-deska/historie/historie-ve-svete>

12. BRAND NEW. 2017. *Hole in the ball*. [online]. 2021 [cit. 2021-04-04]. Dostupné z: https://www.underconsideration.com/brandnew/archives/new_logo_and_identity_for_international_floorball_federation_by_dynamo.php
13. MINISTERSTVO SPRAVEDLNOSTI ČESKÉ REPUBLIKY. 2021. *Veřejný rejstřík a Sbírka listin*. [online]. 2021 [cit. 2021-04-04]. Dostupné z: <https://or.justice.cz/ias/ui/rejstrik-firma.vysledky?subjektId=739668&typ=UPLNY>
14. ČESKÝ FLORBAL. 2020. *Florbal v číslech*. [online]. 2021 [cit. 2021-04-09]. Dostupné z: <https://www.ceskyflorbal.cz/cfbu/struktura/florbal-v-cislech/>
15. FBC PIRÁTI SOKOL CHRUDIM. 2012. *ČFbU logo*. [online]. 2021 [cit. 2021-04-09]. Dostupné z: <https://fbcpirati.mypage.cz/rubriky/admin>
16. FBC OREL UB. 2016. *logo Český florbal*. [online]. 2021 [cit. 2021-04-09]. Dostupné z: <http://www.fbcorelub.cz/vsechny-oddily/juniorky-ek-liga-pln-nronch-utkn/>
17. ČESKÝ FLORBAL. 2020. *Rozhodčí*. [online]. 2021 [cit. 2021-04-15]. Dostupné z: <https://www.ceskyflorbal.cz/rozhodci>
18. ČESKÝ FLORBAL. 2020. *Soutěže*. [online]. 2021 [cit. 2021-04-18]. Dostupné z: <https://www.ceskyflorbal.cz/souteze>
19. ROZHODČÍ. 2018. *Systém vzdělávání rozhodčích a delegátů*. [online]. 2021 [cit. 2021-04-25]. Dostupné z: http://rozhodci.net/dokumenty/materialy_rozhodci/system_vzdelavani_rozhodcich_a_delegatu_od_2018.pdf
20. ČESKÝ FLORBAL. 2020. *Adresář rozhodčích*. [online]. 2021 [cit. 2021-04-25]. Dostupné z: <https://www.ceskyflorbal.cz/cfbu/informacni-deska/adresare/rozhodci>
21. INTERNATIONAL FLOORBALL FEDERATION. 2019. *Referee Playbook Material*. [online]. 2021 [cit. 2021-04-28]. Dostupné z: <https://floorball.sport/theiff/referees/referee-playbook-material/>

Seznam příloh a grafických prací

Seznam obrázků

Obrázek 1: původní a nové logo IFF.....	12
Obrázek 2: původní logo ČFbU.....	14
Obrázek 3: nové logo Českého florbalu.....	14
Obrázek 4: struktura celostátních soutěží.....	15-16
Obrázek 5: struktura regionálních soutěží.....	16-18
Obrázek 6: rozměry hřiště a brankovišť.....	19
Obrázek 7: signály rozhodčích.....	26-28
Obrázek 8: pohybový systém 1.....	30
Obrázek 9: pohybový systém 2.....	30
Obrázek 10: pohybový systém 3.....	30
Obrázek 11: pohybový systém 4.....	31
Obrázek 12: doba kariéry rozhodčích.....	38
Obrázek 13: doba na celostátní úrovni.....	39
Obrázek 14: motivace rozhodčích.....	40
Obrázek 15: vedení utkání.....	43

Seznam příloh

Příloha 1: Žádost o vyjádření etické komise UK FTVS.....	55-56
Příloha 2: Úvod k dotazníku.....	57
Příloha 3: Dotazník.....	58

Přílohy

Příloha 1: Žádost o vyjádření etické komise UK FTVS

UNIVERZITA KARLOVA
FAKULTA TĚLESNÉ VÝCHOVY A SPORTU
Josef Martího 31, 162 52 Praha 6-Vešelavín

Žádost o vyjádření Etické komise UK FTVS

k projektu výzkumné, kvalifikační či seminární práce zahrnující lidské účastníky

Název projektu: Příprava florbalových rozhodčích na utkání

Forma projektu: výzkumná práce - bakalářská práce

Období realizace: 11/2020 – 12/2020

Výzkum bude realizován v souladu s platnými epidemiologickými opatřeními Ministerstva zdravotnictví ČR.

Předkladatel: Ondřej Benačan

Hlavní řešitel: Ondřej Benačan

Místo výzkumu (pracoviště): FTVS UK Praha, Český florbal (Česká florbalová unie) – elektronické dotazování

Spoluřešitel(é): -

Vedoucí práce (v případě studentské práce): Mgr. Zuzana Dragounová, Ph.D.

Finanční podpora: -

Popis projektu: Projekt má za cíl zpracovat ucelený přehled o přípravě florbalových rozhodčích na utkání. Zjistit celkovou individuální přípravu. Do té řadíme jak fyzickou, tak i mentální. Dále karierní růst a problémy s tím spojené. Také nároky a očekávání všech zapojených účastníků do utkání a to nejen hráčů a trenérů. Dalším cílem je zjistit, jak se každý z rozhodčích snaží předcházet mnohým problémům a složitým situacím. Ne vždy se jim dá vyhnout, a proto je důležité i zaměřit na to, jak si s nimi případně správně poradit. Dále je potřeba zahrnout pevně dané povinnosti rozhodčího, jeho motivaci a s tím spojené jeho celkové ohodnocení. Závěrem by měly být shrnuty základní doporučení a rady vedoucí k úspěšné přípravě rozhodčího na každé i velmi důležité a náročné utkání. Dotazník bude rozeslán pomocí emailu. Emailové adresy budou získány z veřejné databáze Českého florbalu, kde rozhodčí dobrovolně souhlasí s jeho zveřejněním a využitím pro ostatní členy Českého florbalu.

Charakteristika účastníků výzkumu: Předpokládaný počet účastníků je 40 rozhodčích ve věku od 20 do 50 let. Každý z nich je oficiálním rozhodčím České florbalové unie a má tak platnou a aktivní licenci rozhodčího. Všichni rozhodčí budou na listině celostátních rozhodčích a budou mít minimálně osm let zkušeností. Do výzkumu bude řešitel projektu vybírat jen rozhodčí plně se věnující této činnosti.

Zajištění bezpečnosti: Nebudou použity žádné invazivní metody – jedná se pouze o dotazníkové šetření. Rizika prováděného výzkumu nebudou vyšší než běžně očekávaná rizika v rámci tohoto typu výzkumu.

Etické aspekty výzkumu: Důvodem dotazování rozhodčích je studium přípravy florbalového rozhodčího, které by mělo přinést informace ke zkvalitnění globální i individuální přípravy a pomoci rozhodčím v jejich růstu a zlepšení.

Potenciální střet zájmů: V tomto projektu nedochází k zájmu výzkumníka na výsledku projektu. Tento výzkum má pouze informativní charakter a má podat základní informace pro možnost zlepšení individuální úrovně rozhodčích ve florbalu. Z pohledu těchto skutečností nedochází k žádnému střetu zájmů ani zkrvení výsledků pro osobní prospěch.

Ochrana osobních dat: Data budou shromažďována a zpracovávána v souladu s pravidly vymezenými nařízením Evropské unie č. 2016/679 a zákonem č. 110/2019 Sb. – o zpracování osobních údajů. Budou získávány následující osobní údaje: jméno, věk a emailová adresa, které budou bezpečně uchovány na heslem zajištěném počítači v uzamčeném prostoru, přístup k nim bude mít hlavní řešitel.

Uvědomuji si, že text je anonymizován, neobsahuje-li jakékoli informace, které jednotlivě či ve svém souhrnu mohou vést k identifikaci konkrétní osoby - budu dbát na to, aby jednotlivé osoby nebyly rozpoznatelné v textu práce. Osobní data, která by vedla k identifikaci účastníků výzkumu, budou bezprostředně do 1 dne po testování anonymizována.

Získaná data budou zpracovávána, bezpečně uchována a publikována v anonymní podobě v bakalářské práci, případně v odborných časopisech, monografiích a prezentována na konferencích, případně budou využita při další výzkumné práci na UK FTVS.

Požizování fotografií/videí/audio nahrávek účastníků: Během výzkumu nebudou pořizovány žádné fotografie, audionahrávky ani videozáznamy.

V maximální možné míře zajistím, aby získaná data nebyla zneužita.

Text informovaného souhlasu: přiložen úvod k dotazníku

Povinnosti všech účastníků výzkumu na straně řešitele je chránit život, zdraví, důstojnost, integritu, právo na sebeurčení, soukromí a osobní data zkoumaných subjektů, a podniknout k tomu veškerá preventivní opatření. Odpovědnost za ochranu zkoumaných subjektů leží vždy na účastnících výzkumu na straně řešitele, nikdy na zkoumaných, byť dali svůj souhlas k účasti na výzkumu. Všichni účastníci výzkumu na straně řešitele musí brát v potaz etické, právní a regulační normy a standardy výzkumu na lidských subjektech, které platí v České republice, stejně jako ty, jež platí mezinárodně.

UNIVERZITA KARLOVA
FAKULTA TĚLESNÉ VÝCHOVY A SPORTU
Josef Martího 31, 162 52 Praha 6-Vešleslavín

Potvrzuji, že tento popis projektu odpovídá návrhu realizace projektu a že při jakékoli změně projektu, zejména použitých metod, zašlu Etické komisi UK FTVS revidovanou žádost.

V Praze dne: 5. 11.2020

Podpis předkladatele:

Vyjádření Etické komise UK FTVS

Složení komise: Předsedkyně: doc. PhDr. Irena Parry Martínková, Ph.D.

Členové: prof. PhDr. Pavel Slepíčka, DrSc.

prof. MUDr. Jan Heller, CSc.

PhDr. Pavel Hráský, Ph.D.

Mgr. Eva Prokešová, Ph.D.

Mgr. Tomáš Ruda, Ph.D.

MUDr. Simona Majorová

Projekt práce byl schválen Etickou komisí UK FTVS pod jednacím číslem: 094/2020

dne: 16. 11. 2020

Etická komise UK FTVS zhodnotila předložený projekt a **neshledala žádné rozpory** s platnými zásadami, předpisy a mezinárodními směrnici pro provádění výzkumu zahrnujícího lidské účastníky.

Řešitel projektu splnil podmínky nutné k získání souhlasu Etické komise.

UNIVERZITA KARLOVA
Fakulta tělesné výchovy a sportu
Etická komise UK FTVS
Josef Martího 31, 162 52, Praha 6
- 20 -

podpis předsedkyně EK UK FTVS

Příloha 2: Úvod k dotazníku

UNIVERZITA KARLOVA
FAKULTA TĚLESNÉ VÝCHOVY A SPORTU
Josef Martího 31, 162 52 Praha 6-Vešelavín

Já, Ondřej Benačan, jsem studentem 3. ročníku bakalářského studia na Fakultě tělesné výchovy a sportu Univerzity Karlovy. Tímto se na Vás obracím s žádostí o vyplnění dotazníku, který bude sloužit jako podklad pro mou bakalářskou práci. Ve své práci zkoumám přípravu florbalových rozhodčích na utkání. Chtěl bych Vás tedy požádat o vyplnění tohoto dotazníku (cca 10 min.).

Získaná data budou využita ke zpracování bakalářské práce, případně dalšímu výzkumu na UK FTVS; budou zpracována, publikována a uchována v anonymní podobě a ochráněna před jiným užitím. Pokud budete mít zájem seznámit se s výsledky studie, napište na adresu: o.benacan@znm.cz. Vyplněním a odevzdáním dotazníku potvrzujete, že dobrovolně souhlasíte se svojí účastí v této výzkumné studii, o které jste byl(a) informován(a), jakož i o právu odmítnout účast nebo svůj souhlas kdykoliv odvolat bez represí, a to písemně Etické komisi UK FTVS.

Předem děkuji za Vaši ochotu při vyplnění dotazník.

Příloha 3: Dotazník

1. Jste muž nebo žena?
2. Jak dlouho se věnujete kariéře rozhodčího?
3. Co Vás přivedlo k tomu stát se rozhodčím?
4. Jak dlouho jste na celostátní úrovni?
5. Jaká je Vaše největší motivace?
6. Používáte video rozbor před utkáním?
7. Studujete statistiky týmů před utkáním?
8. Připravujete se speciálně na některé hráče/trenéry? A jak?
9. Řešíte před zápasem s kolegou, na co se v zápase zaměřit?
10. Máte nějaký předzápasový rituál?
11. Rozlišujete přípravu na zápas podle jeho náročnosti?
12. Připravujete se na zápas?
13. Využíváte psychologickou přípravu v zápase?
14. Ovlivňuje Vaše rozhodnutí daný čas utkání?
15. Snažíte se ve vypjatých situacích více komunikovat? A jak?
16. Dbáte během utkání více na: a) pravidla b) spravedlivost a plynulost hry
17. Studujete zpětně po zápase sporné situace?
18. Jaký pro Vás byl zatím nejtěžší zápas v kariéře?
19. Jaký je pro Vás nejlepší zážitek z pískání?
20. Jaký je pro Vás nejhorší zážitek z pískání?